

İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın!
Yıl: 20 Sayı: 456

İŞÇİNİN SESİ

Gün, ortak vurma günüdür!
Kasım 1997

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Türkiye Komünist Partisi Merkez Yayın Organı

KARKEREN HEMÛ WELATAN YEKBÎN!

HÜKÜMETİN YÜZ GÜNÜ DE YOKSUL EMEKÇİLERİ EZMEKLE GEÇMİŞTİR

U. Gazioğlu

TC devletinin 55.hükümeti, çok yüzlü bir yüzsüzlükle halkın tepesinde, kabzası MGK'nın elinde bulunan Demokles'in kılıcı gibi durmaktadır. MGK güdümlü hükümet için, Bekir Coşkun'un, eksik ama yerinde bir tesbiti var:

"(...)Hem maneviyatçı, hem liberal. Hem demokrat, hem baskıcı. Hem tarikatçı, hem Atatürkçü. Hem sağcı, hem solcu. Hem özgürlükçü, hem yasakçı olunamaz. Olunursa adı yüzsüzlüktür."

Böylesine çok yüzlü olmak elbette yüzsüzlüğün dikalasıdır. Çok yüzlü bir yüzsüzlük!

''Laik Cumhuriyeti şeriatçı Refah'ın elinden kurtaracağız, Susurluk'u aydınlatarak devleti Mafya'dan arındıracağız'' dediler. Böylece, kitlesel eylemlere girişmiş toplumun her kesiminden destek gördüler. Ardından MGK'dan icazetle, çok yüzlü hükümetlerini kurdular. Hepimiz gördük ki, laik Cumhuriyeti kurtarmaktan kasıtları, "dini Refah'ın elinden almak"mış. Sekiz yıllık kesintisiz eğitim uygulaması ise, İmamhatiplerin orta kısımını kapattıktan sonra, Kur'an ve Arapça derslerinin saatlerini birkaç kez artırarak, din eğitimini alabildiğine genişletmekmiş.

Yılmaz, "Susurluk'u aydınlatmazsam başbakanlık bana haram olsun!"diye caka satıyordu. Üç ay geçti bu sözlerin üzerinden. Ne oldu? TSK'nın tepelerine ulaşan çete bağlantılarını ortaya çıkarmaya, tek tek yakalalatıp cezalandırmaya gücü mü yeter? Onun için Yılmaz kimsenin kendisine, "başbakanlık sana helal olsun!"demesini beklemesin.

Başbakan Yılmaz, Avrupa'da TC'nin itibarını düzeltme gezileri düzenledi. Almanya, İtalya, Fransa başkan ve başbakanlarıyla kendisi görüşürken, Ecevit'i kuzey ülkelerine gönderdi. Öte yandan hükümete dışarıdan destek vermiş olan CHP lideri Baykal'ı da itibar kazanma konusunda yardıma çağırdı. Burjuva gazeteleri bu görüşmelerde Yılmaz'ın başarılarını göklere çıkaran yazılar döşendiler.

Oysa ortada başarı falan yoktu. Avrupa Birliği'ne girme sırasına Türkiye'nin alınması için ileri sürdükleri koşullar aynıydı: 1) Kürt sorunun çözümü, 2) İnsan haklarına saygı ve Avrupa burjuva demokrasisinin Türkiye'de de işletilmesi, 3) Kıbrıs konusunda anlaşmaya varma ve AB üyesi Yunanistan ile komşuluk ilişkilerinin düzeltilmesi... Verilen sözler, vaadler, antlarla ufukta görülmeye başlayan ve medyanın şişirdiği bazı belirtiler ise, Eşber Yağmurdereli'nin tutuklanmasıyla anında silindi. Yağmurdereli bir özel televizyon programından çıkarken polis tarafından tutuklanıp, karakol karakol gezdirilerek, Çankırı Hapishanesi'ne götürüldü. Olay, hükümetin şaşkın ve beceriksiz baskıcılığıyla birlikte, hükümeti yönlendiren güçlerin açıkça devrede olduklarının kanıtı sayılabilir. Şimdi de bakanından başbakanına, cumhurbaşkanına kadar, suçluların telaşı içerisinde bu görme özürlü yiğit aydını bireysel af yoluyla çıkarma yolları arıyor. Eminiz ki Yağmurdereli, ne sözlerini geri alarak af dileyecek ve ne de tüm düşünce suçlularını kapsayan bir değişiklik yapmayacak bir yasadan yararlanmak isteyecektir...

Başkanlık tartışmaları, Güneydoğu ve Irak...

Bu arada 55.hükümetin üç ayı dolmadan Cumhurbaşkanı Demirel, sistemin işlemediğinden hareketle Başkanlık tartışması başlattı. "Bu ülkede halkın kendi seçtiği Meclis'e güveni yüzde 20, ordusuna ise güveni yüzde 80 ise, iyi gitmeyen birşey var demektir" biçiminde bir özdeyiş(!) üreterek tartışmayı açtı. Her fırsatta, başkanlık sistemini savunucu, hukuksal kaynaklarını açıklayıcı dersler veriyor. İstanbul Özel Bilgi Üniversitesi'nde verdiği derste, karşı görüşte olanları da yöntemsel hata yapmakla suçluyor:

"(...)Aksayan ve tıkanıklığa yolaçan hususlar üzerinde geniş bir konsensüsün mevcut olmasına rağmen, çözüm önerilerinin tartışılmasındaki yöntemsel hatalar, toplumsal uzlaşmaya gidilmesini engellemektedir. Bunun en somut örneği, başkanlık sisteminin diktatörlüğe yol açabileceği şeklinde özetlenebilecek önyargıdır. Bunu söyleyebilmek için bu tesbitin iyi gerekçelendirilmesi ve tahlili gerekir. Bu ise yapılmamaktadır..."

Aslında en iyisinden yapılıyor. Ama Demirel görmek istemiyor. A. Taner Kışlalı'dan, Y.Doğan'dan, M.Soysal ve O. Ekşi'ye birçok gazeteci-yazar, bilim adamı başkanlık sistemini, hukuksal ve sosyal gerekçeli çözümlemelerle irdeliyor.

Burjuva sömürü sisteminin baskıcı siyasal rejiminin başkanlığa dönüştürülmesiyle, emekçi halkın yararına bir iyileşme olabilmesi söz konusu değildir. "İyi gitmeyen

bir şeyin varlığını" söyleyip, bunun başkanlık sistemiyle çözüleceğini öne, sürerken Demirel önce bu "iyi gitmeyen şeydeki" 30 yıllık sorumluluğunun hesabını vermelidir.

Milliyet'in ABD'de yaşayan muhabir-yazarlarından Yasemin Çongar, "Başkanlık Sistemiyle Yönetilenler" başlığı altında yazdığı yazılardan 6.sının sonunda, haklı olarak şunları söylemektedir:

"Çocuklara işkenceden sanık polislerin mahkemeye gelmemesine boyun eğen bir 'yargı'ya sahip Türkiye'de 'iyi gitmeyen bir şeyin' olduğu kesin. Resmi görüşün dışına taşanlarımız cezaevinde... Görevi 'devlet üzerinde meşru denetim' olan kurumlarımız devleti değil, değişimi zapturapt çabasında. 'Ebediyete' kalma niyetlisi, hafızası zayıf, ayıbının üstünü örtmeye niyetli, dünyaya 'onlar ve biz' diye bakan zihniyetle övünüyoruz. Yapılışı, oylanışı ve içeriğiyle 'demokratik'olmadığını hepimizin bildiği bir anayasamız ve başkanını 'folklorik' kahraman yaptığımız bir anayasa mahkememiz var. Yoksulluğumuz artıyor, ırkçılığımız artıyor, ecelsiz ölümlerimiz artıyor. (...) 'İyi gitmeyen şeyin' tedavisi, başkanlık sistemiyle mümkün mü? Devletin diktatoryal eğilimine karşı güvence olan gelenek ve kurumlardan yoksun, bu eğilimin teşvikçisi alışkanlıklardan muzdarip bir ülkede, başkanlık sistemi mümkün mü? 'İyi gitmeyen şeyin' teşhisi konmadan tedavisi mümkün mü?" (*Milliyet*, 27 Ekim 1997)

Cumhurbaşkanı Demirel sadece başkanlığı değil, onu, Federe-eyalet sistemiyle birlikte tartışmaya açmalıydı. İşte o zaman Bilgi Üniversitesi'ndeki konuşmasında belirttiği, "demokratik meşruiyet tabanının genişletilmesini sağlayacak ittifak sistemine imkan tanıyacak düzenlemelere gidilmesi"ne olanaklar görülebilirdi.

Ekim ayının 3. haftasında TC devlet zirvesi Güneydoğu'daydı. Demirel, Yılmaz ve yeni Meclis başkanı Hikmet Çetin fabrika açılışlarında birlikte boy gösteriyor, üçlü uyum pozu veriyorlardı. Yılmaz, "biz paket açmıyor fabrika açıyoruz" diye şişiniyor ve Mahzun Kırmızıgül'le "hepimiz kardeşiz" türküsünü söylüyordu. Yılmaz 154 Diyarbakırlı patronu karşısına almış, "Güneydoğu teşvikleri; ucuz enerji, düşük faizli banka kredisi ve on yıl vergi muafiyeti" diyor. "Yetmiyorsa söyleyin arttıralım. Başka öneriniz varsa, çıkın anlatın."

Tam anlamıyla Devlet-Kürt burjuvazisi işbirliği sergileniyor. TC Devleti 70 yıldır Doğu ve Güneydoğu'nun kalkınması için yatırım yapmamış; sadece demirini, bakırını ve petrolunu alıp batıya götürmüş, yaptırdığı barajlarda üretilen enerjiyi batıya sevketmiş. Şimdi Kürt patronlar işbirliğinde geniş teşviklerle, tek çivi çakmadığı bölgeye kazıklar çakmaya hazırlanıyor. Yıllardır baskı, kan ve açlıktan başka bir şey görmemiş Kürt halkına, burjuvazisi kâr için sahip çıkma yarışında.

"OHAL bir-iki ay içerisinde kalkacak" diyor Başbakan. "Güneydoğu sorununu mutlaka çözeceğiz. Ama askeri çözümle değil; bölgeyi kalkındırarak, insanlarımıza sahip çıkarak. Siyasi çözümle başaracağız..." Diyor demesine de, siyasi çözümün içeriği ne? Neleri kapsıyor? Gördüğümüz bir şey var ki, TSK Kuzey Irak'ta operasyonlarını sürdürüyor. Eski büyükelçilerden Şükrü Elekdağ *Milliyet*'teki 27 Ekim 1997 sütununda şunları söylüyor:

"...PKK'ye verdirdikleri ağır zayiat açısından bu operasyonlardan başarılı sonuçlar alındığı kuşkusuz...Ancak , bunlar, sonuçları kalıcı olmayan, taktik nitelikte başarılar."

Bunlar doğru sözler, itiraz edilmez. Ancak, yazının devamında, 13 yıllık kirli savaşın faturasının Suriye'ye çıkartılarak, kapalı da olsa bir ikinci cephe açılmasının adeta teşvik edilmesi düşündürücü.

Devlet Alevileri de denetiminde tutmak istiyor

Çok yüzlü yüzsüz hükümet, Ortodoks İslam'ı (Sünniliği) Refah Partisi'nin elinden alıp hızla devletleştirmeyi sürdürüyor. Denilecektir ki, dini devletin denetime alması, Refah'ın elinde bulunmasından daha hayırlıdır. O zaman "Laik Devlet"ten nasıl söz edilebilir? Dini gericilerin elinden kurtarıyor muyuz diyeceksiniz? Yani dini çağdaşlaştırıyor musunuz? Dinde reform mu yapıyorsunuz? Hayır. Egemen sınıfların eline geçtiği andan itibaren din zaten gericiliğin kendisi olmuştur. Dini denetimine alan, elinde tutan devlet de gericidir. Bir dönem sonra özündeki zorbalığı yeniden din aracılığıyla uygulamaya yönelecektir.

55. hükümet, Ortodoks İslam'ı şeriatçıların elinden alırken, Heterodoks İslam'ı (Aleviliği) da, ilericilerin-devrimcilerin ellerinden alma telaşına girdi. Devrimci solun, komünist düşünce ve siyasetin kaynaklarından biri olan Aleviliği devletin denetimine almaya çalışıyor. Aleviliği de Alevilerin elinden çekip alarak bir 'devlet Aleviliği' yaratmak; gericileştirmek, yüzde yüz dinselleştirip, devletin Türk-İslam felsefesi içinde eritmek istiyor.

İlk kez Ağustos ayında Hacıbektaş'ta yapılan şenliklerde bazı kısa açıklamalarda bulundu Başbakan ve yardımcısı. Daha sonraları yazılı ve görüntülü basın aracılığıyla niyetlerini tam dışavurdular. Başbakan, Hacıbektaş'ta kurmak istedikleri Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nden sözetti. Hacıbektaş'ı (Dergahı) Anadolu, Balkanlar ve Kafkas (!) Alevilerinin merkezi yapacaklarını söyledi.

Ecevit ise, önce o büyük bilge tavrı içinde bir "Bektaşi Aleviliği" deyimini armağan etti Alevi-Bektaşi literatürüne. Özcan Ercan'ın "Aleviler" incelemesinin başlangıcında, Ecevit'le yaptığı söyleşiden kısa özetler verelim:

"Bektaşi Aleviliği bizim inanç sistemimizde ve kültürümüzde çok önemli bir yer tutar. Bu önemli kültür ne yazık ki yeterince incelenmemiştir. Bu inceleme eksikliğini gidermek için, hükümeti kurar kurmaz karar verdik ve bir Bektaşi Aleviliği Araştırma Merkezi oluşturduk. Ankara Üniversitesi Rektörlüğü'yle ilişki kurduk...Gazi Üniversitesi'nde böyle bir merkezin kurulmuş olduğunu, ancak kaynak yetersizliği yüzünden etkinliğinin yetersiz olduğunu öğrendik. Bu merkezi kuran şimdi Çanakkale Üniversitesi rektörü olan Prof. Abdurrahman Güzel...Biz, Ankara Üniversitesi'nin kuracağı araştırma merkezi ile Gazi Üniversitesi'nde kurulmuş olan bu merkezi, işbirliğine yöneltmeyi düşünüyoruz..."

"Alevilik Türkiye'de ulusal birlik açısından mutlaka incelenmesi gereken bir konu. Biz evvela Şah İsmail ile Yavuz Selim'i barıştırmalıyız. İki düşman gibi görmemeliyiz. Bu savaşı geride bırakmalıyız... Alevilere bütçeden pay ayrılmalıdır. Diyanet'in yeniden yapılanmasını düşünüyoruz." (*Milliyet*, 18 Ekim 1997)

Ve Cindoruk: "Devletin Cemevi yapımına tahsisat ayırması gerekir. Camilere yardım ediyorsa, Cemevlerine de etmelidir...Aleviler birleştirici unsur olan dedeleri yetiştiremedi. Anadolu Aleviliği dağıldı. İçlerinde ateistler çıktı, sol örgütler içine karışanlar çıktı ki Aleviler bundan çok rahatsız. O zaman da devlet ile Aleviler karşı karşıya gelmiş gibi oldu...Şimdi uzlaşma, birleşme, kardeşleşme noktasına getirmeliyiz işi..."diyor.

Alevilik bir inanç, bir yaşam biçimi oluşturan düşünce ve felsefe olarak İslamiyetin materyalizme dönük yüzüdür. (Budizm'den, Şamanizme; Zerdüştlük-Mazdekizm ve Manikheizm'den, Paulikienizm-Bogomilizme ve antik Anadolu inançlarına, Hristiyanlığa ulaşan.) Her türlü dinsel ve felsefi inançların kaynaşmış (synkretizm) bütünlüğüdür. Bunun içindir ki insanlığı kucaklayan, millet ve ümmet tanımayan bir evrenselliğe sahiptir. "Yetmiş iki millete bir gözle bakmanın" anlamı budur. Türk Aleviliği ve Kürt Aleviliği ya da Arap Aleviliği kavramları da doğru değildir. Değişik uluslardan Aleviler, yani alevi inançlılar vardır, Kürt Aleviler (Alevi Kürtler), Türk Aleviler (Alevi Türkler) vb. Alevi toplu tapınmalarında (Görgü Cemleri) biçimsel farklılıklar olması; zaman ve yer olarak ortama uygunluk göstermesinden, yani ileriye dönük ve değişen yeni koşullara özünden ödün vermeden uyumundandır.

Bektaşilik ise Aleviliğin ilkelendirilmesi ve bölgesel açınımıdır, Aleviliğin kendisidir. "Bektaşi Aleviliği" diye bir kavram uydurmak kasıtlıdır ve Bayezid II'den (1481-1512) beri Alevileri bölerek bir bölümünü devletin koltuk değneği yapma taktiğine biçim kazandırmaktır. Bu bağlamda "Bektaşi Aleviliği Araştırma Merkezi" adı da kasıtlıdır.

Bu konuda kimlerle işbirliği yapıldığı da ortada; Çanakkale Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Abdurrahman Güzel. Bu kişi MHP'li. 15.yüzyıl büyük Alevi halk ozanı Kaygusuz Abdal'ın yapıtları üzerinde Üniversite kariyerlerini yapmış. Türk-İslam görüş açısından Kaygusuz Abdal'ı gönlünce istediği kalıba sokmuştur. Çıkarmakta olduğu "Hacı Bektaş-ı Veli" dergisinde, Türk-İslam sentezinin geniş propagandası yapılmaktadır. Onlara göre Hacı Bektaş Veli, Ahmet Yesevi'nin halifelerinden olup, Türklüğü ve İslamlığı yaymak için Anadolu'ya gönderilmiştir. Gerçeklerin tersyüz edildiği bir tarih anlayışıdır bu. Hacı Bektaş'ı koyu bir sünni yapan zihniyet, Aleviliği de "Bektaşi Aleviliği" kalıbıyla Türk-İslam Sentez'inde Türkleştirmek ve sünnileştirmek istiyor. Şimdi devlet konuyu, "sol" giysiye bürünmüş, milliyetçi Ecevit'e bırakmış görünüyor.

Çok yüzlü yüzsüz hükümet Aleviler ve Alevilik için çok tehlikeli bir oyun oynamaktadır. "Halk Müslümanlığı" kavramı içerisinde, Yavuz'la Şah İsmail'in barıştırılması adını koyduğu Alevi-Sünni kaynaşması; yani Alevileri sünnileştirme ve fanatik Sünnileri ılımlılaştırma politikasını gerçekleştirme peşine takılmıştır.

Alevi-Bektaşiler, tarihsel Kızılbaşlık siyaseti misyonundan kopmamalı ve Aleviliğin bugünkü siyasetinin sosyalizm olduğunu unutmamalıdır. Baba İlyas'a, Baba İshak'a, Hacı Bektaş Veli'ye, Yunus'a, Bedreddin'e, Seyyid Nesimi'ye, Pir Sultan'a ve bağrından çıkmış daha nice Alevi-Bektaşi ulularına ihanet etmenin utancını yaşamamalıdır! ●

PARTİ Mİ? ARKADAŞ GURUBU ÖRGÜTLENMESİ Mİ?

Günün gereklerini kuşanmış, çelik disipline sahip bir komünist partisi olmak istiyorsak, detaylarda da komüniste yakışır biçimde davranmak ve bunu zorunluluktan değil, önemini hissettiğimiz için, kendimize malederek yapmak zorundayız. Çünkü, içinde yaşadığımız düzende ve üstlendiğimiz konumda küçük diye düşündüğümüz ayrıntılar, hayati hatalar olarak gelip kişiler üzerinden partimizi vurabilir. Bu detaylardır ki, Leninci parti örgütlenmesini ve disiplini diğerlerinden ayırır.

I. Erdemli

Dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeleri değerlendirirken yaşayan sosyalizmin yıkılmasının son on yılı nasıl etkilediğini ve yaşadığımız günlere nasıl damgasını vurduğunu görmemek olanaksız. Bununla birlikte değişen yeni dengeler içinde, burjuva devlet düzenini yıkmak, mutlak sonu yakınlaştırmakla görevli bir komünist partisi için, mücadelenin değişik boyutlarda ne kadar zorlaştığı gerçeği, tartışmasız kabul edilecek bir olgudur. Türkiye'de son dönemde yaşanan devrimci durum koşullarını eklersek, güçlüklerin ikiye katlandığını görüyoruz.

Avrupa haritasının değişmesinden önceki durumda da bir komünist partisi için demirbaş olan parti içi disiplin ve konspirasyonun önemi, bugün daha yakıcıdır. Ancak disiplin, dün belki de fazla geriye ittiğimiz konspirasyonla desteklenmedikçe, parti içinde ilişkiler ve görevler-haklar düzeyinde yaşanacak karmaşa ve burjuva ideolojisi sızmalarına şaşmamak gerekir.

Her örgütlenme bir otoriteyi içerir. Her otorite de disiplini veri sayar. Komünist parti örgütlenmesi de disiplini veri sayar. Leninci disiplinle nefes alır. Tarihe damgasını bu sıfatı olmaksızın vuramaz. Hele ki karşısında başı sıkıştıkça tüm demokratik görünümlerini bir yana fırlatıp, çıplak ve kanlı diktatörlüğünü dayatabileceği hiyerarşik disiplinli örgütlenmelere sahip olan burjuvazi olunca, komünist partisi ile disiplin arasındaki bağ daha iyi anlaşılıyor. Burada disiplini, her partilinin burjuva ideolojisinin sızmalarını önleyici biçimde ve parti içi yaşamda işleyişi kolaylaştırıcı, haklar ve görevler düzeyinde bir komüniste yakışır şekilde davranması olarak ele alıyoruz. Parti görevlerini çekiştirmek ya da yapmamak, ortada sorun olduğunu gösteriyor.

Partimiz özelinde, varoluş nedenlerinden biri "parti bağlarını tanımlamak" olan tüzüğümüz, bu konuda yol göstericiliği yapar. Tüzüğün dayandığı temel düşünceler arasında yeralan eleştiri-özeleştiri, hem yanlışları mümkün olduğunca azaltmanın hem de bir illegal komünist partisinde olabileceği kadarıyla demokratikliğin garantisidir. Tüzük, demokratik-merkeziyetçilikle örülmüş komünist partisinin işleyiş kitabıdır. Tüzüğümüzde yer alan "partiye ait örgütsel bilgileri kendi organı dışında konuşmak parti suçudur", maddesi de disiplinin yukardaki anlamıyla burjuva ideolojisi sızmalarının önünü kesici ve aynı zamanda parti içi ilişkilerin alanını tanımlayan bir yaptırım işlevi görür. Burada merkez organın da bu anlamda tüzüğü destekleyici işleve sahip olduğunu vurgulamakta fayda var.

Tabii ki, işçi sınıfına özlediği günleri getirmek için disipline olan ihtiyacımız, ona öncülüğe soyunmamızdan geliyor. Çünkü zaten merkezi disiplin, işçi sınıfının kapitalist üretimin nesnel koşulları içinde doğan sınıfsal özelliğidir. İşçi sınıfının büyük ölçekli makina üretimi içinde kazandığı disiplini, devrimci sınıf bilinciyle dönüştürecek olan da komünist partisidir. Böylelikle, işçi disiplini bağımsız sınıf kimliği kazanır, proleterya bir sınıf olarak sonul zaferine doğru bir adım atmış olur.

Sanıldığı gibi disiplin yalnızca devrime kadar gerekli değildir. Sonrası için Lenin şöyle diyor:

> "Biz Rusya'da kapitalizmden sosyalizme geçişin ilk adımlarını atıyoruz, ya da komünizmin daha alt aşamasına geçişin ilk adımlarını atıyoruz. Sınıflar hala vardır ve proletaryanın erki ele geçirmesinden sonra her yerde yıllarca varolacaktır.
>
> "(...)Sınıfların yok olması, göreceli olarak daha kolaylıkla başardığımız toprak ağaları ve kapitalistlerin yok olması değil, ama aynı zamanda küçük mal üreticilerinin ortadan kalkması demektir. Onlar yokedilemez ya da ezilemez. Onlarla birlikte yaşamayı öğrenmeliyiz. Onlar yalnızca çok uzun, yavaş ve sabırlı bir örgütsel çalışma ile dönüşüme uğratılabilir ve yeniden eğitilebilir. Onlar proletaryayı, proletarya içine süzülen ve bozan küçük burjuva atmosferi ile her yönden sarıyorlar. Ve sürekli olarak proletarya arasında küçük burjuva kemiksizliğine, birliksizliğe, bireyciliğe, değişen sabırsızlık ve karamsarlık ruhuna neden oluyorlar. Buna karşı savaşmak için proletaryanın siyasal partisinde en sıkı merkeziyetçilik ve disiplin gerekiyor." (Lenin, c. 31, s. 441)

Disipline göbekten bağlı olan otorite lafına karşı hoş duygular beslemeyen, bilinci, küçük burjuva ideolojisi ile kirlenmişler için sanırım şu alıntı yararlı olacaktır:

> "Kuşkusuz, devrim dünyanın en otoriter işidir. Devrim, nüfusun bir kesiminin iradesini ötekilere topla, tüfekle, süngüyle - otoriter araçlarla- dayatmasıdır. Ve kazanan taraf, boşuna savaşmış olmak istemiyorsa, silahlarının gericilerde uyandıracağı terör yoluyla bu kurala uymak zorundadır. Paris Komünü, burjuvaziye karşı silahlı halkın otoritesini kullanmasaydı bir gün yaşayabilir miydi?" (F. Engels, *Otorite Üstüne)*

Konspirasyon konusuna gelirsek; devrimden önce yüklendiği tarihsel misyon ile bir komünist partisinin her zaman, en "özgür" koşullarda bile gizli yönü olmak zorundadır. Ülkenin siyasal koşulları legal çalışmaya ne denli büyük olanaklar sağlarsa sağlasın, parti bu olanakları sonuna dek kullanırken, aynı zamanda her an gizli çalışmaya dönebilecek biçimde örgütlenir. Hep söylendiği gibi, **burjuvazinin karşısında savaşan güç onun demokrasisine hiçbir zaman güvenemez.**

Konspirasyon nedir? Konspirasyon -en basit anlatımıyla gizlilik- bir yönüyle küçük küçük, tek başına önemsiz görünen bir sürü basit önlemden oluşan bir bütündür. Her parça tek başına ne denli önemsiz görünse de, uygulanmadığında bütünü tehlikeye sokar. Konspirasyon ilkelerinin uygulanmasında önem verilmesi gerekli bir nokta da ne rahat, ne de diken üstünde olmaktır. Önemli olan bu ilkeleri **serinkanlılıkla ve abartmadan yaşama geçirebilmektir.**

Gizlilik ilkeleri tüm birimlerde bir alışkanlıklar dizisi olarak uygulanarak parti yaşamının, dolayısıyla günlük yaşamın doğal bir parçası haline getirilebilir. Bu ilkeler çalışmayı aksatan, geciktiren engeller olarak görülmemeli, kararlı biçimde uygulanarak, çıkan yeni olanaklarla zenginleştirilmelidir. Aksi tutumun vereceği zararlar çok hayati olabilir. Dolayısıyla, iyi bir komünist aynı zamanda yaratıcı bir konspiratördür denilebilir.

Konspirasyonun **yerinde**, yaratıcı olarak kullanılması, komünistin kendine güvenini artırır. Partide yatay ilişkiler zorunlu ayrıcalıklar dışında kullanılmadıkça işleyişte lakayıtlığa meydan verilmez. Organ içinde konuşulanlar, ilgili organ dışına çıkmaz. "Spekülasyonların" değil, "iş temelinde görüşmelerin" önde olduğu bir çalışma hızla ilerler. Kişinin yaptığı işten zevk almasının da garantisi budur. Her partiliye sunulan☞

doğru iletişim ağı, ona içinde bulunduğu örgütlülüğün arkadaş gurubu olmadığını anımsatır. Bu bir partiliye yakışır şekilde süreklileşmedikçe sorunlar kapıdadır. Bugün ya da yarın. Bu noktada kollektif bilince çok iş düşüyor.

Sonuç olarak, dünya çapında ve ülke koşullarında günün gereklerini kuşanmış çelik disipline sahip bir komünist partisi olmak istiyorsak, detaylarda da komüniste yakışır biçimde davranmak ve bunu zorunluluktan değil, önemini hissettiğimiz için, kendimize malederek yapmak zorundayız. Çünkü içinde yaşadığımız düzende ve üstlendiğimiz konumda küçük diye düşündüğümüz ayrıntılar, hayati hatalar olarak gelip kişiler üzerinden partimizi vurabilir. Bu detaylardır ki, Lenineci parti örgütlenmesini ve disiplini diğerlerinden ayırır. Yoksa, dışarda istemediğimiz kadar arkadaş gurubu şeklinde çalışan örgütlenmeler çokca bulabiliriz. ●

21. Özveri Taarruzu ile başlatılan atılım dönemine omuz vermek için haydi dayanışmaya!

ÖZVERİNİN ÜZERİNDEN YÜKSELECEK

Partimiz TKP'nin düşman sınıfla mücadelesinde dayanağı kendi özgücünün yanında, taraftarları ve işçi-emekçi halktan aldığı destek ve dayanışmadır.

Bugün Türkiye, tarihinin en büyük krizini yaşıyor. Ülkede devrimci durum var. Buna karşılık devrimci hareket bir bütün olarak döneme uygun bir büyüme gösteremiyor, Halkın gözünde çekim merkezi oluşturamıyor. Ülkenin bu durumunu da dikkate alan TKP, devrimci mücadeleyi yükseltmede üzerine düşeni daha iyi yapabilmek için örgütsel açıdan bir atılım başlatmıştır.

Bu atılım dönemi içerisinde gerçekleştirilmesi düşünülen hedeflerin bazıları şunlardır:

1. Ülkede sınıf mücadelesinin yükseltilmesine katkıda bulunacak haftalık siyasi bir yayın çıkarma.
2. Uluslararası komünist harekete yönelik İngilizce bir yayın çıkarma.
3. İnterneti daha geniş kesimlerin kullanabileceği bir gelişkinliğe ulaştırma.
4. Örgüt çalışmalarını bugün örgütün ihtiyaçlarını ve ülke ortamının istemleriyle uyumlu hale getirme. Buna uygun gerekli örgütsel önlemleri alma.

21 yıldır TKP'nin çalışmalarına destek sunmak için sosyalist yığın örgütümüz iki aylık Özveri Taarruzları düzenliyor. Bu yıl taarruz çalışmaları yukarıda belirtilen hedeflerin gerçekleştirilmesine katkı amacı taşıyor. Bu hedeflerin gerçekleşmesinde mali katkının önemli bir yer tuttuğunun bilincindeyiz. Tüm sempatizanları, dostları hem TKP'yi güçlendirecek, hem de Türkiye'deki devrimci mücadelenin güçlenmesine katkıda bulunacağına inandığımız bu hedeflerin gerçekleşmesi için gönüllülük ve devrimci sorumluluk temelinde destek olmaya çağırıyoruz.

Devrimci savaşım devrimci özveri üzerinde yükselir!

İngiltere Parti Örgütü

KATKILARIMIZ, HAFTALIK SİYASİ GAZETE İÇİN!

Daha iyi bir örgütleneme için, daha iyi bir özveri!

Hepimizin bildiği gibi Türkiye tarihinin en büyük krizini, devrimci durumunu yaşıyor. Rüzgar bizden yana esebilir, ya da esmeyebilir. Sonuçta ya karşı-devrim galip gelecek, ya da yığın hareketleri iyice yükselecek, kurtuluşu sağlayacak, devrim gerçekleşecektir. Devrimin nesnel koşulları giderek olgunlaşıyor. Devrimci durumu devrime geçirmek de bize kalıyor. Yani yığınların önünde öncülük yapıp, onlara harekete geçmeleri için yardımcı olmamıza ve onlara o bilinci vermemize bakıyor. Bu zor dönemleri başarıyla göğüsleyecek tek güç de Marksizm-Leninizm'de vardır.

İşte bizim gücümüz de Marksçı-Leninci ideolojimizden kaynaklanmaktadır. Ancak devrim tek başına ideolojik güçle olmuyor.

"Marksizm-Leninizmin ideolojik gücünü nesnel güce çevirmek gereklidir. Bunun için TKP'mizin örgütlülüğünü, devrimci dalgayı kucaklayacak bir düzeye yükseltmek gerekir." (TKP- *Leninciler Konferansı Kararları*)

İşte ülkemizde yükselen bu devrimci dalgayı nasıl kucaklayacağız? Karşımızdaki örgütlü güce karşı nasıl tedbir alacağız? Öte yandan bu nesnel ortamdan nasıl yararlanacağız? Kadrolarımızı -tabii ki işçi sınıfını ve yığınları nasıl eğiteceğiz?

Hepsinin tek bir yanıtı var: O da **savaşarak örgütlenmektir.** Yapacağımız en önemli görev önce kendimizi, sonra işçi sınıfını eğitmektir. Eğitimin en başta gelen yönü ideolojik eğitimdir. Bu da ancak yayınla olur. Ülke çapında yayınlarımızla, yığınlara ulaşmalıyız. bu konuda da en büyük görev yine kadrolara düşmektedir.

Eğitimin öteki yönü ise, kadroların disiplin ve devrimci özverisini yükseltmekle olur.

Unutmalayım ki, "devrimci savaşım devrimci özveri üstünde yükselir". Bunun için her yıl 10 Eylül TKP'nin kuruluş yıldönümünün ardından başlayan ve 10 hafta süren özveri taaruzlarına çevremizdeki insanları katmak lazım. Çünkü taarruz en başta kadrolarımız için ardından yığınları eğitmede çok önemli araçtır.

En başta kadrolar özveri taarruzu sırasında parasal kaynaklarıyla partinin bu yöndeki zorluklarının önünü açarlar. Bu aynı zamanda kendimizin yoğun emek eğitiminden geçmesi demektir.

Yıllardır yapılan özveri taarruzunun, her yıl farklı bir hedefi vardır. Bu yıl bizim için özveri taarruzumuzun önemi çok büyüktür. Bölgemizde 5.haftasını tamamladığımız özveri taaruzu büyük bir başarıyla sürmektedir. Bu yılki özveri taarruzumuzun en önemli hedefi haftalık bir yayın çıkartmaktır. İşte bu yüzdendir ki, bu yılki amacımız, bize daha büyük görev ve sorumluluk yüklemektedir. Bu özveri taarruzu ile hem yoldaşlar, hem de parti devrimci duruma uygun olarak atağa kalmış olacak.

Evet yoldaşlar, bizi bekleyen büyük görev ve sorumlulukların bilincindeyiz, bu bilinçle daha enerjik çalışıp, başarılı ve güçlü bir parti olmak zorundayız. Bu güzel ideolojiyi yığınlara ulaştıracak açık kafalara sahibiz. Amacımız doğrultusunda hedefimize ulaşacağız.

Özveri taarruzumuzu daha da yükselterek, hem parasal kaynaklarımızı oluşturacağız, hem de Marksçı-Leninci ideolojimizi iyi öğrenerek her konudaki eğitimimizi derinleştireceğiz.

Daha iyi bir örgütleneme için, daha iyi bir özveri!

İnanç, özveri emek,
Sarsılmaz parti demek!

Dilan Aslan

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 1 kitap gönderek abone olunabilir.
✉Yazışma adresi: PO Box 513 London, N1 4AR
*Web site adresi: http://members.aol.com/TKPIS
E-Mail adresi 1: mesajis@aol.com
E-Mail adresi 2: sohbetis@aol.com
* Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

PARTİ İÇİ TARTIŞMA

Tüm yoldaşlara açık olan **Parti İçi Tartışma** sayfalarında yeralan yazılar redaksiyona girmeden yayınlanmaktadır.

VERİMSİZLİĞİN ANA NEDENİ ROL ÇATIŞMASI

Y. Ağaçlı

Ortam kızışıyor, olanaklar artıyor, ortamı iyi değerlendirebilirsek gelişmeleri lehimize çevirebilir, bu ortamdan istediğimiz gibi çıkmanın şartlarını yaratabiliriz.

Tüm bu ve benzeri düşünceler yazılıyor, çiziliyor. Kararlar alınıyor, direktifler veriliyor. Alınan kararları okuyor, verilen direktifleri duyuyor, dinliyoruz. Sürecin hızlılığından olacak, daha iki adım atmadan biryerlerde eksiklik olduğu ya da birşeylerin tam oturmadığı, tam olarak anlaşılmadığı ortaya çıkıyor. Ve işin asıl nedenini, tıkanma sebeplerini araştırmak, eksikleri tesbit etmek ve bu eksiklikleri en kısa zamanda onarmak yerine, hep bir ağızdan koro gibi bağırmaya, eleştirmeye başlıyoruz. Ondan sonra da kafalarda farklı şeyler yaratmaya, farklı kararlar almaya ve bu aldığımız kararlara birilerini de katmak için önce kendimizi o kadar şartlandırıyor, kararlı hale getiriyoruz ki (bu kararlılığı normal zamanda yapsak bu sorunlar çıkmayacak), bugüne kadar doğru bildiğimiz, uğrunda ölüme gittiğimiz, kurumları, kişileri bir anda karşımıza alıyoruz. Bugüne kadar ki tüm tutum ve davranışların sorumlusu biz değilmiş de, bizi silah zoru ile bunları yapmaya zorlamışlar gibi bir havaya giriyoruz. Doğru davranışlar değil bunlar.

Bunların altında -ağır gidecek ama- küçük burjuva alışkanlıklar, kariyerizm, aşırı hırslı olmak, kendimizi merkeze koymak, kendimizin çok doğru bildiğini zannetmek, kişisel sorunlarımızı gizleyerek bunu bir örgütsel sorunmuş gibi formülleştirmek yatıyor. Kaba bir benzetme ile klasik ailede evinde eşine itiraz edemeyen ama yanındaki iş arkadaşından, yoldaşından da herşeyin çok iyi yapılmadığından dolayı şikayetçi olan insan konumudur.

Tüm bu ve benzeri sorunların altında rol çatışması, rol belirsizliğini görebiliriz. Bu da kadroların merkezin uygulamaya koyduğu, davranış kalıplarının (tüzük) ne kadar anladığımızı, kavradığımızı gösteriyor. 9.Kongre kararlarında Örgüt Bürosu ve Siyasal Büro ayrılmış ve bu iki resmen ayrı (iç içe ama birbirini tamamlayan, müdahaleci değil, iç işlerine karışmama özgürlüğü olan vb.) kurum oluşturulmasına rağmen yaşam içinde bakıyorsunuz ki, kimin eli kimin cebinde belli değil. Herkes birşeyler adına birbirinin işini yapıyor, önceleri yardım, daha sonraları müdahaleye ve daha sonraları da ''bu işler öğle değil böyle yapılır'' diyerek çok yönlü, çok planlı çalışıyormuşuz gibi başlıyoruz işleri karıştırmaya ve kendi işimizi bırakıp diğer işlere kafa yormaya. Önce şunu bilmeliyiz ki, bu iki kurum karı-koca gibi farklı cinslerden gelmelerine rağmen birlikte yürütülürse, birbirlerine karşı saygılı olurlarsa, birbirilerini sevebilirlerse bütün sıkıntılara rağmen iyi ve kötü günde birlikte olmaya karar verilir ve bunun sabrı gösterilirse, ortaya iyi bir çift çıkar, iyi bir aile, iyi çocuklar olur.

İşin en tepe noktasından, yerel birimlerdeki bu iki kurumun sorumlularına çok özel davranışlar düşüyor. Nedir senin görevin: Eğitim, siyaset, politika vb. Senin görevin ne: Adam kazanmak, yeni birimler kurmak vb. Demek ki görevler belirli. Neden karışıyor o zaman?

Birincisi, karşılıklı saygının azlığından. ''Sen bu işi benden iyi biliyorsun eksik olan, bilmediğin, yetmediğin yerde yardımcı olabilir miyim'' demeyi öğrenmek. Çünkü bazen öyle davranıyoruz ki, bilinçli bilinçsiz tek başımıza nerdeyse herşeyi başarbiliriz havasına giriyoruz. Bu davranışın ne kadar yanlış olduğunu anlamak çok zor değil, etrafımıza, yanımıza baktığımızda bunu anlarız.

İkincisi, her sorumlu henüz kendi alanlarında çok yetkin değil. Kurumun oturması zamana bağlı bir olay. Bu yetmezlik insanların çabuk yıpranmasına neden oluyor. Az olsun ama bu iki alanın adamı iyi seçilmiş -düzeyi, okuma yeteneği, ilgisi, yaratıcılığı, kararlılığı, kişilik yapısı, insan olmalı) olsun.

Üçüncüsü, yukarıda da belirttiğim gibi bu iki kurum tıpkı karı-koca gibiler. Eğer iyi bir aile olacaksak bu iki kurumun sorumluları, çocuklarının yanındaki davranışlarına çok özen göstermeli. Asıl eğitim, asıl ilgi orada oluşuyor. Çocukların yanında sürekli kavga eden anne-babanın çocukları huzursuz, sorun yaratan tipler oluyor. Çocuk tartışmayı izliyor, dinliyor bazen sessiz kalıyor, bazen olaya müdahale etmek istiyor. Tartışmanın bitmesi için sonra diyor ki, ''yok, ben bunlara akıl mı öğreteceğim.'' Fakat beyninde o saygı duyduğu, örnek aldığı, benzemeye çalıştığı o koca değerin yerini güvensizlik, hayret, o anda orada olmamayı tercihe götürüyor. O davranış kimi zaman karşımıza değişik biçimde çıkıyor. Asıl önemlisi yarın senin çocuğuna, ''bu davranışı neden yaptın?'' deme özgürlüğün elinden alıyor. Özgürlüğü elinden alınmış kişiye dönüyoruz.

İş gelip dayanıyor, yerimizin adamı olacağız konusuna. Ama aynı zamanda başka yerin sahibine de aynı saygıyı göstereceğiz. O zaman bilgimiz, birikimimiz birbirini tamamlıyor. Önemli olan eksik yanımızı, diğer artı yana saygı ile tamamlayarak güçlendirebilmektir. Var olan zaaaflarımızı bize ilgi duyanların, bize karşı saygısı olanların yanında, ibret olacak kadar dışarı vurmanın gereği yok. O zaman olay bitiyor. 'Şu düşünceyi savunabiliriz, insanlar bizi nasıl görmesi gerekiyorsa öğle değil, doğal davranmak gerekiyor' denebilir ama sorun doğallığımız böyle olmamalıdır. Kaldı ki henüz toplumsal yapımız, kültürel boyutumuzun, bizim nasıl davranmamız gerektiğini açıklığı ile ortaya seriyor. ●

SÖYLEDİĞİMİZ GİBİ

Harun Karadeniz

Önemli olan verilenleri, verildiği gibi ele almak. Yayında ne demek istenildiğini, durum tespiti, gündemdeki konu üzerine yoğunlaşıp anlamaktan ziyade kavramak. Aksi halde söylediğiniz gibi olmadığını ve hatta anlamadığımız ortaya çıkıyor. Bu konuda kadrolara A'dan Z'ye eğitim vermek, gönüllüğün, iyi niyetin dışında sağlam, bilinçli, okuduğunu anlayan, parti hattını yakalayıp, aktarması gereken yerlere doğru anlatacak bireyler yetiştirilmeli. Takdir edersiniz ki, bilinçli mücadele gönüllü mücadeleden daha güvenli ve verimlidir.

Kadroların birebir ilişkilerini gözden geçirmeli ve raporlara önem verilmeli. Her bağı bir alanda görevlendirilen kişinin görevini denetlenmeli. Örgütsel ilişkilerde kişilerin birbirini gerektiği gibi tanıması ve ilişkilerin mekanikleşmesine izin verilmemesi gerekir.

Birlikte çalıştığımız insanların maddi-manevi, insani değerlerini net olarak bilmeliyiz. Bu değerler yanlışsa doğruyu gösterip, kişileri bu alanda eğitip, olayı maddiyata endekslemeden çalışmalıyız. Konuyu biraz daha açarsak kişiye yeni bir görev verilir, biriyle tanışır ne yapacağını bu kişiden alır. Belli bir eğitim alması gereken kişi eğitim yerine, yapacaklarını ticari olarak uygulamaya başlarsa, yanlışlık başlar. Herşeyden önce karşımızdaki kişininin nesnel durumunu iyi anlamamız gerekir. Para üzerinde yoğunlaştığımızda yapmamız gerekenler yapılmadan biter. Kişi bugünkü ekonomik şartları yenememiş, ekonomik bağımsızlığını kazanmamış, temel ihtiyaçlarıyla uğraşırken bu insana kesenek

PARTİ İÇİ TARTIŞMA

dayatması çölde deniz aramaya benzer. Paranın yerine, farklı alanlarda çok daha verimli olabilecek insanı bitirmiş olmanın dışına çıkılmış olunuyor.

İnsanın şimdiye kadar "aldığının" dışında şimdiden sonra "alacağının" da önemli olduğu noktasında birleşerek hareket etmelidir.

Politikayı halka anlatmanın etkili ve basit yollarını bulmalıyız. Teorik yazılardan birçok insanın anlamadığını ve temenniden ileri gitmediğini düşünüyorum. Elimizdeki imkanları kullanıp Türkiye'nin her yerinden insanların meziyet ve yeteneklerine göre ticari bir işletme kurulabilir. Politikayı halka anlatmanın birçok yolu var. Bunlardan bazıları da bildiri, el ilanı, afiş. İşte bunların faturasını yukarıda bahsettiğimiz ticari işletmeden karşılayıp, basit-net br üslupla yazılmış yazıları halka ulaştırmalıyız.

Zonguldak'ta devrimci siyasi örgüt üye sempatizan, taraftarları birbirlerinin yüzüne gülüp arkasından hareket yapmaktan başka işleri yokmuş gibi görünüyor. Dayanışmanın yerine köstek olduklarını da görüyoruz. Ne yapılacağı konusunda net bir önerim yok, ancak bu konunun dikkate alınması taraftarıyım.

Uzun zamandan beri, "yazın, tartışmaya katılın" deniliyor. Ancak tartışmaya katılacak, yazacak cesareti bulmak kolay değil. Yazıp göndereceğimiz yazının asıl yerinin çöp sepeti olduğunu düşünüyoruz. Bunu herkes bilir. Yazdıklarımızın çok sıradan ve düzeysiz olduğunu hep düşündüm. Şimdiye kadar çok yazdım ama hep çöpe attım. Bunu da burada çöpe gideceği yerde oraya gitsin diye kendimi epey ikna ettikten sonra yolluyorum.

Net olarak bildiğim birşey var, doğrunun merkezindeyim. Benim gibi düşünen insanların yönlendirmesi, eğitimle, herşeyiyle olayın tam içine çekilmesi dileğimle, herkese görevlerinde başarılar dilerim. ●

KİMSE İŞLEMEDİĞİ SUÇTAN DOLAYI YARGILANAMAZ

Y. Deniz

Bulunduğumuz yer, konum, sorumluluk neresi olursa olsun, eğer insanları konu alan bir işi yapıyorsak, en zor işi yapıyor ve en zevkli işi yapıyoruz demektir. En zevkli sorumluluğu taşıyor olmanın mutluluğunu içimizde beynimizde, yüreğimizde hissetmeli, ona göre davranmalıyız. Çünkü bizime insan olmaktan kaynaklanan sorunlarımızı bilirsek, kendimizi anlarsak başkalarının da neler düşündüğünü, nelere ihtiyacı olduğunu daha iyi anlayabilir ve varolan somut duruma uygun tutum ve davranış sergileyebiliriz.

Fakat yöneticiler açısından olay biraz daha ağır sorumluluk taşır. Hem insanız, hem de yöneticiyiz. Demek ki, farklı misyon taşıyoruz karşımızdakinden. Bazen o ne demek istediğini anlatamazsa, bizim anlamamız gerekiyor. Sorunu var, bizim o sorunun ne olduğunun çözüm yollarını bulup çıkarıp, insanların kafalarındaki varolan problemi çözmek görevimizdir. Demek ki, yöneticiler olarak insan olmamıza rağmen farklı yeteneklere, farklı davranışlara sahip olma sorumluluğumuz var.

Herkesin söylediğini sen söylüyorsan, herkesin kendi sorunlarını kendilerinin çözdüğü bir ortamda sana gerek kalmıyor yani sen, senin bulunduğun konumda olmayı gerektiren nedenleri ortadan kaldırıyorsun. Ve kendimize şu soruyu sormalıyız. Ben ne iş yapıyorum? Nedir benim görevim?

Genel tartışılan konulardan da anlaşılacağı gibi, birçok sorunumuz var ve bu sorunların büyük bölümü (kademesi önemli değil) biz yöneticilerden. Biz yöneticilerin kendimize bağlı insanları yönetememekten, onların sorunlarını, ilgilerini , beklentilerini tespit edip, objektif olarak değerlendirip bir çözüm yolu bulmamızdan kaynaklanıyor.

Bizlere bağlı insanları bir gözden geçirelim. Genel kural: Olayları senin kadar biliyor ve değerlendirebiliyor mu? Cevap hayırsa, o zaman bildiklerini öğretme görevin var. Güncel konuda acil tavır koyabiliyor mu? Yoksa dur, bir yöneticime sorayım mı diyor? "Koyamıyor, bana soruyor, ben de bundan mutlu oluyorum" diyebilirsin de ama yanılıyorsun. Kişiyi ani gelişecebilecek olaylara karşı insiyatif geliştirecek konuma getirme görevin var.

"Al şu kalemi eline, şu konuda bir bildiri kaleme al" de. "Ben yazı yazmayı beceremem, ben bildiri kaleme alamam çünkü yanlış şeyler yazarım o da hattımıza ters düşer, onun için sen yaz" diyorsa, sen olmadığında somut duruma karşı nasıl tutum alınması gerektiğini öğretme görevin var. Sen yokken bile işler tıkır tıkır işliyorsa, senin komiten kurumlaşmış demektir.

Bir bölgede, bir yerde bildiri dağıtılacak, yazılama yapılacak, mitinge katılanacak, adam dövülecek, pankart asılacak, pankartlar yazılacak, eğitim verilecek, yeni bir insanla diyalog kurulacak, bir yerde panel var konuşmacı gerekiyor, bir kargo var paket gidecek, paket gelecek. Bir yayın çıkacak, yayının redaksiyonu var. Yazıları var, yazılacak vb. Bunları çoğaltabiliriz. Bunları kimlerin yapacağını, yerli yerine koyamazsak, yöneticiler olarak hepsine biz el atarsak işler yürüyorsa sen elini çektiğinde işler tıkanıyorsa, kurumlaşmamış bir örgütsün demektir.

Bu davranış "yönetici bir adım önde olacaklar, öncülük yapma ile' karıştırıldığından, her yerde bulunmak, bulunmayı zorunlu hale getirme yoluna gidiyoruz. Hayır, olmaz böyle yöneticilik! O zaman insanlarımız hem gelişmiyor, kendi başlarına iş yapmaya alışamıyor, hem de biz yöneticiler eli titreyen (niyetimize rağmen) karar veremeyen yapılar ortaya çıkarmış oluruz. "Karar verirsem, benim de olmam gerekiyor, eee, ben de müsait değilim, o zaman önce kendi sorumluluğumu halledeyim, yapmam gereken görevleri yapayım, sonra insanlarla beraber verdiğim görevleri yaparız" demekle olmuyor. Biraz benzetme ama, masada önce kendi sesinle konuşuyor görevler veriyor ve hızlı bir şekilde karşı tarafa geçiyor ve ses tonununuzu değiştirerek sorduğunuz soruya cevap veriyorsanız, bu bir komedidir. Olmaz böyle yöneticilik! İnsanlardan başarı, çalışkanlık, verilen görevlerin yerine gelmesini isterken, önce bunların alt yapısını hazır etmeli, teknik yanları çizmeli, daha sonra hesap sormalısın. Kimse işlemediği suçtan dolayı yargılanamaz. ●

İŞİMİZE EMEK VERELİM

Ü. Coşkun

Süren tartışmaya bir katkı sağlar amacıyla yazıyorum.

Ağır baskı sürüp gidiyor. Bu baskıdan çıkmanın yolunu yığınlarla birlikte bulmak zorundayız. Önce işimize dört elle sarılalım, sonra kimseye boyun eğmeden, yığınların kendi deneyleriyle öğrendiğini unutmadan sabırla yaptığımız işe emek vererek çalışmalarımızı sürdürmeliyiz. Özellikle gençlere bu çalışmada büyük bir iş düşüyor. Enerjik ve atak bir çalışmayla önümüzü açabilirler. İşlerimizi layıkıyla yerine getirip, sonra hep beraber bunun tadını çıkarmalıyız. Önce iş, sonra hep bereber neşe. Yeter ki hep beraber birbirimize destek olarak çalışmalarımızı hızlandıralım.

'Balonlardan' çıkarmamız gereken önemli derslerden biri de, kişi olarak sözünü ettiğimiz şeyi yerine getirmektir. Bu çalışmada eğitimin yeri önemli. Öncelikle herkesin kendi eğitimi, sonra da birlikte eğitim çalışması önemlidir. Ne yapmamız, nasıl yapmamız gerektiği konusunda aydınlatılmamız ve militan bir çalışma yürütmemizde yardımcı olması bakımından önemlidir. Elbette bu günleri de aşıp geçeceğiz.

Hergün devrim, hergün iktidar! ●

KÜBA'DA SAĞLIK VE EĞİTİM SİSTEMİ

Özellikle eğitim ve sağlık sisteminde katettikleri yol, Küba halkının olduğu kadar tüm dünya sosyalistlerinin, devrimcilerinin de gurur kaynağıdır.

Umut Gazioğlu

Fidel Castro, Che Guevara'nın 20.ölüm yıldönümünde, yani on yıl önce, 8 Ekim 1987'de yaptığı konuşmasında, biricik yoldaşının anıları önünde şunları söylüyordu:

"...Sadece tıp sektörüne bakalım: O zaman 3000 doktorumuz vardı. Şimdi 28.000 doktora sahibiz. 21'e ulaşan tıp fakültelerimizden heryıl, ülke için şu anda fazla olacak kadar yüksek sayıda doktor mezun olmaktadır. Ne ayrıcalıklı bir durum! Ne güç, ne kudret! Gelecek yıla, eski yıllarda ülkemizde bulunan doktorlardan daha fazla sayıda mezun veriyor olacağız. Halk sağlığı alanında, kafalarımızda kurduğumuzu yapabiliyor muyuz, yoksa yapamıyor muyuz? Onlar öyle doktorlar ki, kırsal bölgelerde, dağ başlarında görev yapıyorlar. Nikaragua'da, Angola'da Mozambik'te, Etiyopya'da, Vietnam ve Kamboçya ya da dünyanın öbür ucunda çalışıyorlar. Devrimin yetiştirdiği doktorlardır bunlar!.

"Eminim ki Che, halkımızın sahip olduğu teknoloji ve bilgisiyle, Nikaragua'ya gitmiş olan ve gitmek isteyen 100.000 öğretmenimizle gururlanır. Dünyanın herhangi bir ülkesine gitmeğe istekli binlerce doktor ve teknisyenimizle göğsü kabarır ve enternasyonalist görevler yüklenmiş bu binlerce vatandaşımızla övünç duyardı..."

Bu övüncü Fidel kadar, Küba halkı kadar tüm dünya sosyalistleri, devrimci ve komünistleri de duymaktadır. Bu övüncü ve gururu görerek, işiterek, okuyarak coşkuyla yaşadık. 27 Temmuz 1997 tarihli *Juventud Rebelde* gazetesinde verilen 1996 rakamlarını okuduğumuzda, aradan geçen zamanda Küba'da tıp alanında gerçekleşmiş olan baş döndürücü gelişme düzeyini daha iyi anlayacak ve Küba'nın yaratmaya çalıştığı "yeni insanla" daha fazla gurur duyacağız. Eğitim bölümünün arkasından, "halk sağlığı" başlığı altında 96 rakamları şöyle sıralanmış:

Genel doktor sayısı : 60 129
Aile doktoru sayısı : 28 350
Diş doktoru sayısı : 9 600
Bir doktora düşen kişi : 183
Bir dişçiye düşen kişi : 1148
Acil servis ünitesi : 2036
Aile doktorlarının (verdiği) halk hizmeti yüzdesi: % 97.6
Hastahane sayısı : 281
Poliklinik sayısı : 442
Dişçi kliniği : 168
Ana(-doğum) bakımevi: 211
Yaşlılar bakımevi : 190

Not: Çocuk ölümleri: 1995'te %0 9.5 iken, 1996'da %0 7.8 (binde 7.8) düşmüştür.

Dünyanın en genç bilim adamları ve araştırmacılarının çalıştığı Sağlık Merkezi...

30 Temmuz 1997'de "Çevre ve Gelişim" programı çerçevesi içerisinde "Pedro Kouri Tropikal Tıp Enstitüsü"ne gezi yapmıştık. Gurubumuzda yaklaşık yirmi ülkeden delege vardı. Herbiri bir laboratuvarı, bir seksiyonu, bilim üreten bir araştırma gurubunu yöneten erkek-kadın gencecik bilim adamlarını dinledik En karmaşık hesaplar ve modern tetkikleri yapan mütevazi cihazlar, bilgisayar ve diğer aparatlarla donanmış laboratuvarlar, bilimsel araştırma odaları, atölyeleri gördük. Bilim ürettikleri, yeni teknik ve yöntemler geliştirdikleri gibi, kullandıkları her türlü araç gereçleri de merkezin ilgili atölyelerinde yapıyor ve onarıyorlardı.

Karşılaştığımız bu olağanüstü gelişme ve başarılar ve gencecik bilim adamları, ABD'ye karşı kinimizin kat kat artmasına neden oldu. Çünkü, 40 yıla yakın süredir ABD'nin sürdürdüğü ekonomik ambargo ve sayısız karşı-devrim saldırıları olmasaydı, tanık olduğumuz gelişmelerin nasıl bir noktaya yükseleceğini hayal edebiliyorduk. ABD başkanı Clinton daha geçen yılın Mart'ında, bazı Kongre üyelerince hazırlanan Küba'ya uygulanan ablukayı sertleştiren Helms Burton Yasası'nı onaylamıştı. Üstelik bu yeni ekonomik ve siyasi ablukanın gerekçesi, "Küba'nın demokrasiye geçiş sürecini hızlandırmak"olarak(!) açıklandı. ABD, Küba'ya yatırım yapacak yabancı yatırımcıları da cezalandırmayı öngören söz konusu yasayla, sosyalist blokun çökmesiyle birlikte büyük ekonomik kriz geçiren Küba'ya son darbeyi vurmayı umuyordu. Umduğu olmadı ve kimseyi de cezalandıramadı. Küba turizm alanında yaptığı büyük atakla ekonomisini ayağa kaldırmayı başardı.

Sağlık merkezinde delegeleri karşılama konuşmasında komite sekreteri özetle şunları söyledi:

ABD ablukasının yaratmış olduğu büyük zorluklara rağmen, çocuk ölümlerinin ve hastalıkların büyük çoğunluğu sona erdirildi. Sağlık, temizlik ve diğer sosyal koşullar tamamıyla değiştirildi. Halk sağlığının iyileştirilmesi üzerinde çok ☞

geniş çalışmalar ve bilimsel ilerlemeler kaydedildi. Son 14 yıl içerisinde çocuk ölümleri tümüyle önlendi. 1 milyon yüzbin hasta kadın sağlığa kavuşturuldu. SIDA üzerinde de geniş araştırmalar yapıyoruz. Sağlık merkezimizde 2000'i aşkın bilim adamı-araştırmacı çalışmakta, teknisyen ve işçileriyle birlikte halka hizmet vermektedirler. 30 yıl içerisinde ülkemizde, sağlık merkezlerinin olağanüstü çalışmaları sayesinde, Fidel'in dediği gibi, "Halk sağlığına kesintisiz hizmette çok büyük başarılar kazandık". Şu anda dünyanın en genç bilim adamı ve araştırmacısı, en genç insanlarının çalıştığı (yaş ortalaması 30 civarında) büyük ve çok önemli bir sağlık-bilim merkezini gezeceksiniz...

Gezi başlamadan önce delege gurubuna Küba'daki hekimlik ve tedavi çalışmalarını konu alan bir film gösterildi. Bu belgesel filmden edindiğimiz bilgileri de maddeler halinde aldığımız notlarımızdan okuyalım:

1- Hastalık tanılarının konulması ve tedavi sonuçlarının alınmasında bilgisayar kullanılmaktadır.

2- Hücre ve mikrop üretme-yetiştirme laboratuvarlarında hayvanlar üzerinde denemeler yapılmaktadır.

3- Virüs üretme işlemlerinin yapıldığı özel laboratuvarlarda araştırma ve incelemelere büyük önem verilmektedir.

4- Küba tıp teknolojisi bütün bu çalışmaların yanısıra çeşitli koruyucu aşı, insan kanı üretme çalışmaları ve genital belirleme sağlama düzeyine ulaşmış bulunmaktadır.

5- Küba sağlık merkezlerinde tam bin hastalık tanısı (teşhisi) üzerinde çalışmalar yapılmıştır...

Küba'da eğitim, sanat ve sinema üzerine bazı değinmeler

Tanımlanamayan bir büyük şaşkınlık ve hayranlık duyguları içinde gezip gördüğümüz bu kurum, "dünyanın en genç uzman ve araştırmacılarının çalıştığı sağlık ve bilim merkezi" unvanını nasıl kazanmıştı? Küba devriminden sonra yaratılmaya çalışılan "yeni insan"ın da gizi bu sorunun yanıtında yatıyordu. 2 Ağustos günü "Pionéer Palace"ı ziyaret ettiğimizde yanıtı bulmuş ve sırrı çözmüştük. Burası Küba devriminin eğitim merkezlerinden biriydi; giriş binasının üzerinde, cepheyi baştan başa kaplayan 'CHE'yazısıyla ve kurumun adının anlamına uygun olarak gerçekten 'Öncüler Sarayı'ydı. Bu eğitim kurumunda tanık olduklarımızı anlatmaya geçmeden önce, yine aynı kaynaktan Küba'daki eğitim durumuna ilişkin bazı rakamları verelim:

> 1996'nın eğitim rakkamları: Her bin kişiden 18.1 öğretmenlik (eğitimci, öğretim üyesi, okutman, uzman vb.) yapmaktadır. (Demek ki, yaklaşık 200 000 kişilik eğitim-öğretim ordusuna sahip Küba-*U.G.*) Her ilk okul öğretmenine 13 öğrenci düşmektedir. Orta öğretimde bu sayı 10.1'e iniyor. Yüksek öğretimde yaklaşık 5 öğrenciye bir prof. düşmekte ve ülke nüfusunun 100.000 kişide 10.13'ü yüksek lisans öğrencisidir. 95-96 ders yılı sonuçlarına göre: 200 kişiden 167.8'i, ilkokulu bitirmiş; 200 kişi üzerinden 146.9'sı orta öğretimini tamamlamış ve yine her 200 kişiden 27,5'u yüksek öğretim yapmış bulunmaktadır.

Bu rakamlardan anlaşıldığına göre ilkokulu bitirmiş 9.224.000 kişiden 8 milyon 300 binden fazlası orta öğretimini tamamlamış. Ekonomik kriz yüzünden, bunların ancak 1 milyon 650 bininin yüksek öğrenimi bitirebildikleri anlaşılıyor.

Pionéer Palace, Küba'nın eğitim sistemini ve bu sistemin Küba devriminin öncülerini nasıl yetiştirdiğini ortaya seren örnek kurumlardan biri. Burası 4 yaşından 15 yaşına kadar 7 bin çocuğun eğitildiği ve tam 1000 eğitimci ve uzmanın çalıştığı 11 yıllık, anaokulu, ilkokul ve ortaokulu içine alan kesintisiz bir öğretim kurumu. İçinde Uzakdoğu sporları dahil, sporun bütün dallarının öğretilip uygulandığı tesisler, plastik sanatlar ve müzik-dans atölyelerinden, seramik atölye ve fırınlarına, demirci ve marangozhanelere kadar ne aranırsa bulunmaktadır. Buralarda eğitilen öğrenciler, el ve kafa becerilerini ve yaratıcılıklarını geliştirip sergilemekte, doğrudan yaşama hazırlanmaktalar. İlk üç-dört yıl içerisinde zeka düzeyleri, el ve kafa becerileri, yetileri saptanıp değerlendirilerek seviye kümelerine ayrılmış özel sınıflar ve atölyelerde eğitilmektedirler. Çok sık yapılan çeşitli sosyo-kültürel etkinlikler içinde siyasal ve kollektif çalışma bilinci de verilmektedir.

İlk ziyaret ettimiz yer trafik derslerinin verildiği atölyeydi. Görevli 10-12 yaşlarındaki kız ve erkek öğrenciler delege gurubumuzu bilgilendiriyordu. Küba'da ilk toplu taşıma araçlarından bugüne değin trafik tarihi modellerle, levhalarla sergilenmiş ve ilk yapılan trafik kazası bile belirtilmişti.

"Area de la Salud" (Sağlık Sahası) bölümünde izlediğimiz yaralıya ilk yardım gösterisi ve kurumun şeker gereksinimini sağlayan küçük şeker fabrikası gezisi hepimizi çok etkilemişti. 13-14 yaşlarındaki 6-7 kız ve erkek öğrenciden kurulu "İlkyardım Ekibi", sokakta kazaya uğramış bir ağır yaralıya ilk müdaheleyi yaptı; yerinden kaldırıp sedyeye koyma ve sarsmadan, düzeyini değiştirmeden merdivenlerden çıkararak acil servis ameliyathanesine taşıma işlemlerini yaptı. Bir başka küçük hemşire ve hastabakıcılar grubu bu hastaya ilk acil ameliyatı gerçekleştirdi. Bu küçücük çocuklar sanki profesyonel sağlıkçıydı. Bu uygulamaları izlerken gözlerimizin önünden, trafik kazasında ağır yaralanmış, yol üzerinde can çekişen insanların kolundan bacağından çekiştirerek, yarı dolu çuval gibi sırtına atıp götürenler geçti...

Şeker fabrikası gezisi sırasında şunları yazmışız not defterine:

> Şeker değirmeni diyorlar; kurumun şeker gereksinimini karşılıyormuş. İçinde uygulamalı bilgiler öğretilerek fabrika işçisi, laborant, uzman ve teknisyen mesleklerinin çıraklık eğitimi veriliyor... Kurumda aynı zamanda tarımı yapılan şeker kamışı tarlasında 12-13 yaşında çocuklar bizi bilgilendirdiler. Bir diğeri ise İngilizceye çevirerek delegelere anlatıyordu... Bu çocuklar ne denli gururlu ve ne denli kendilerine güven duyuyorlar! Yaşlarından daha olgun; yaşlarından beklenilmeyen bilgi ve beceri yüklüler. Daha bu yaşta hepsi de yönlendirildikleri alanlarda uzmanlaşmış. Trafik dersleri sınıfında, resim ve seramik atölyelerinde, marangozhanede, hepsinde çocuklar konuştu ve sınıflarını, atölyelerini anlattılar. Ne vardı sanki birinin dili sürçsün, kekelesin ya da sıkılsın konuşamasın! Ya da birinin yüzünden gülümseme eksik olsun! Hayır ezberlemiş de, gözlerini kapatıp konuşmuyorlar. İsimlerini söyleyerek başlıyor; kendinden ve bilgilerinden emin anlatıyorlar. Sonra çevirmenin çevirmesini bekliyorlar gülümseyerek... İşte şimdi Armando minyatür şeker makinasının başına geçti ve üzerinde eğitim yaptıkları makinayı anlatıyor. 13 yaşlarında sarı saçlı bir delikanlı. İngilizce konuşuyor. Sevimli yüzünde daha çok şey anlatma heyecanı yansıyor...

Yönlendirildikleri bilgi ve beceri alanlarının çıraklığını aşarak, bu eğitim kurumunu bitiren çocuklar, elbetteki orta ve yüksek öğretimden sonra bilim ve sağlık merkezlerinin genç araştırmacıları olacaktır. Eğitimini tamamlayamayanlar da çıraklığını ustalığa dönüştürerek yaşamında başarı kazanacaktır.

Pioneer Palace gezisinden bir gün önce Musée de la Revolucion'a (Devrim Müzesi) gitmiştik. Burada Küba Devrim tarihini, başlangıcından bugüne değin, adım adım izlemek mümkün. 2 Aralık 1956'da Fidel Kastro, içlerinde Che Guevara, Raul Kastro'nun da bulunduğu 82 devrimciyi taşıyan Granma gemisiyle Küba kıyılarına çıktığında, diktatör Batista'nın asker sayısı 36.415'ti. Çok iyi silah donanımı olan Batista'nın askerlerinin bir kısmı, Fortgulick Canal Zone'daki Amerikan Ordu'sunun 'School America's 8.Special Forces Group' okulunda Özel hareket güçleri kontr-gerilla olarak yetişmişti. Sierra Maestra dağlarına yerleşen devrimci gerillalar, Batista'nın kanlı ordusunu, geniş çapta halkın desteğiyle 3 yıl gibi kısa bir dönemde çökertip 27 Ekim 1959 Havana'yı ele geçirdiler. Devrim Müzesinde Küba Devimini an be an izliyor; devrim şehitlerini tek tek tanıyor, giysilerini, kullandıkları silahlarını, kullandıkları özel eşyalarına kadar görebiliyorsunuz.

Ayrıca büyük dünya devrimcisi, büyük gerilla ve sosyalist insan örneği Che Guevara'nın herşeyinin sergilendiği ve mücadelelerinin anlatıldığı, kitaplar, fotoğrafların, filmlerin yer aldığı ve sürekli videolarla gösterildiği özel bir seksiyon bulunmakta. Kısa bir tanımla Devrim Müzesi, tam anlamıyla Küba Devrimi'nin okulu niteliğini taşımaktadır.

Küba Devrimi'nin sanat, kültür, eğlence-dinlence ve turistik ortamının başkent Havana'daki temsilcisi Lenin Park'tır desek yeridir. Park alanının en yüksek tepesi üzerinde blok kayalardan oluşturulan anıt üzerine yerleştirilmiş, parka adının verildiği Lenin'nin devasa bir profil kabartması bulunmaktadır. Burası, Havana'nın merkezinden sadece birkaç dakika uzakta, 65 binin üzerinde ziyaretçi kapasiteli ve görkemli bir doğal manzaraya sahip 670 hektarlık alanı kaplayan anıtsal bir park. Aynı zamanda sürekli gelişim içinde bulunan turistik bir kompleks Lenin Park. Doğa üzerinde çalışan, onu işleyen kadın ve erkeklerin yaratıcılığı en çarpıcı kır manzarasını buraya taşımayı başarmış; güzel bir yapay göl, sürekli yeşil yapraklı süs ve değerli orman ağaçları, yumuşak çimenlikler ve egzotik çiçeklerin yetiştirildiği bahçeler... Bu güzel kır manzaralarını, özel bir trene binip parkı baştanbaşa dolaşarak doya doya seyredebilirsiniz.

Lenin Park içindeki koloni döneminden tarihsel "harabeler"in, anfi-tiyatro, akvaryum, çocuk ve gençlerin oyun merkezleri, Rodeo Stadyumu, sanat galerisi, 8000 kişilik sinema, seramik atölyesi vb.iş, sanat ve eğlence alanlarının tümünü bir günde dolaşmanın olanağı yoktu. 5 Ağustos 1997 günü Lenin Park ziyaretimizde özel tren gezisiden sonra yukarıda saydıklarımızdan ancak birkaçını dolaşabildik. Yüzlerce çeşit balığın ve 5-6 timsahın bulunduğu akvaryum, yapısı ve modernliğiyle, eğlendirici ve bilgilendirici yerleşimiyle dikkat çekiciydi.

Lenin Park'ta, "Amelia Pelaez" Sanat Galerisi, anfi-tiyatro ve açıkhava sineması, zevkle gezebildiğimiz ve bizi en çok çeken

(Devamı 10.sayfada)

HALKIN GÜCÜ: HALK MECLİSLERİ- IX

1905 Devrim'ini yaşamış olanlar için durum aslında giderek belirginleşiyordu: İşçiler bir araya gelip düzenli toplanabildikleri, kendi öz forumlarını yeniden yaratma arayışı içerisindeydiler...Ve de kısa bir süre sonra da St. Petersburg kentinde bir işçi temsilcileri meclisinin kurulması fikri ortaya atıldı. Bolşevikler bu girişimi desteklediler.

M. Kızıltepe

1917 Devrimi'nde Sovyetler

1. Şubat 1917'den önce ülkede durum

1905 yılında Rusya'da patlayan devrimin nasıl işçi sınıfının ve emekçi halkın, egemen sınıfın erkine paralel olarak kendi iktidarlarını yaratabilmek amacıyla demokratik halk meclislerini (Sovyetleri) ortaya çıkardığını bundan önceki yazılarımızda gördük. Hatırlanacağı gibi, 1905 devriminin doruk noktası Ekim ayında tüm Rusya çapında patlayan genel grevdi. Ülkenin dört bir yanından fışkıran Sovyetler aracılığıyla tüm emekçiler de en geniş demokratik haklara, istemlerini diledikleri gibi sözle ya da yazıyla dile getirme özgürlüğüne ilk kez sahip olmanın coşkusunu yaşadılar. Ancak, devrimci dalganın dinmesiyle birlikte Çarlığın emrindeki devlet ve onun baskı-terör örgütleri acımasız bir sindirme, devrimci durumun kalıntılarını yoketme operasyonuna giriştiler.

1907 yılına geldiğimizde gericiliğin duruma tamamen hakim olduğunu söylemek olasıdır. Şöyle ki işçi sınıfı ve emekçilerin 1905 devrimi sırasında kan ve can pahasına söke söke aldıkları haklar (örneğin kısıtlı seçme hakkı, sendikaların kısmen yasallaşması gibi) tümden ellerinden alınmıştı. Öte yandan çalışma süresinin kısaltılması, maaşların arttılması gibi elde edilmiş ekonomik hakları da iptal edilmişti. İşçi sınıfı hareketinde bu gerilemenin altında yatan en önemli etkenlerden biri kuşkusuz bir yılı aşkın yoğun bir savaşım döneminden sonra yorgun düşmesi, yöneticilerinin de hapse atılması ya da sürgüne yollanmasıyla birlikte başsız kalmasıdır. Gerilemenin en yüksek olduğu yıl olarak 1910 veriliyor. Resmi istatistiklere göre 1907 yılında grevdeki toplam işçi sayısı 740.000 iken bu rakkam 176.000'e, 1909'da 64.200'e ve 1901'da da 46.204'e kadar düşüyor.

II. Duma'nın 1907 Haziran'ında dağıtılmasının ardından devrimci partilerin de hemen hepsi illegalitiye geçiyorlar ve yığın çalışmalarını da çeşitli demokratik dernekler ya da sendikalar aracılığıyla sürdürüyorlar. Bu gericilik döneminde Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin Bolşevik ve Menşevik kanatları da birbirlerinden kesin olarak kopup, savundukları program doğrultusunda çalışmalarını yürüttüler. Bolşevikler gericilik dönemi süresince zor koşullarda da olsa partiye kadro yetiştirme çalışmalarını aralıksız sürdürdüler. Sayıca az, ancak son derece disiplinli, gericiliğin baskılarına karşı mücadele etmede deneyim kazanmış ve her türlü özveriye hazır elemanı partiye kazandırmak hedefi, Bolşeviklerin gündeminde her zaman en önemli maddelerden biriydi. Sorun, devrimci dalganın bir daha gelip gelmeyeceği değildi, partinin yeni bir patlama olduğunda yığınlara önderlik edebilecek kadar güçlenmiş olup olmayacağıydı, Bolşevikler için kilit sorun...

Tarih Lenin'in ve Bolşeviklerin tahminlerinde yanılmadıklarını kısa sürede doğruladı: 1912'ye gelindiğinde ülkede ekonomik ve toplumsal krizin ağırlığı bir önceki yıla oranla büyük grev dalgalarına yolaçtı ve zaten ondan sonra da eylemlerin yükseliş eğrisi 1917 devrimine kadar hiç duraksamak bilmedi. Resmi verilere göre 1911 yılında toplam grevci işçi sayısı 105.200 iken bu rakkam 1912 yılında 725.500'e, 1913'de 861.300'e ve 1914 yılının ilk altı ayında ise 1.337.500'e fırlıyor. Bolşeviklerin gericilik dönemi sırasında yürüttükleri yoğun çalışmalar da meyvelerini vermeye başladı: İşçi ve emekçilerin sayısında önemli bir artış izleniyor. I. Dünya Savaşı'nın arifesine geldiğimizde St. Petersburg ve Moskova'daki sendikaların önemli bir kısmında üye sayısının çoğunluğu Bolşeviklerden yana tavır koyuyor. Öte yandan 1914 yılının ilk yarısındaki grevci sayısıyla 1905 yılının ilk altı ayındaki grevci sayısıyla aynı düzeyde olması ülkedeki devrimci krizin boyutlarını yansıtıyor.

1914 yılında I. Dünya Savaşı'nın patlamasıyla birlikte Rusya'da Çarlık ülkedeki ekonomik darboğazdan ve onun yarattığı devrimci krizden kurtulmayı emekçi halkları tek bayrak altında toplayıp cephede kıyıma sürmekle planlıyor. Dünya savaşının patlaması işçi sınıfı ve emekçi halkın grev eylemlerine geçici bir süre gerçekten gerici çekici bir etki yapıyor, ancak ileride göreceğimiz gibi savaş da ordunun giderek bölünmesini ve devrimin saflarına yaklaşmasını getiriyor.

Dünya savaşının patlamasıyla birlikte Rusya'da şehir ve özellikle de kır emekçilerinin önemli bir kesimi silah altına alınıyor. Kentlerde fabrikalarda ve diğer işyerlerinde boşalan işleri kırdan gelen emekçiler ve çok sayıda kadın emekçiler dolduruyor. Bu nedenle, ülkede yaşanan grev dalgasında bir gerileme gözleniyor, fakat bu uzun süreli olamıyor, çünkü savaşın işçi sınıfı ve emekçi halka çıkardığı fatura çok yüksek... 1915 yılının ortalarına doğru cepheden yenilgi ve talan haberleri gelmeye başlayınca grevlerde de artış yükselmeye başlıyor.

I. Dünya Savaşı'nın doğurduğu bir diğer önemli sonuç da, Rusya devrimci hareketinde savaşa karşı alınacak tutum nedeniyle safların netleşmesi ve ideolojik görüş ayrılıklarının daha da derinleşmesi. Avrupa'daki işçi partilerinin yaşadıkları açmazın aynısını Rusya'daki devrimci örgütler de yaşıyor: Proletarya enternasyonalizmi ilkelerine sadık kalarak diğer ülkelerdeki sınıf kardeşlerine silah çekmeyi red mi edecekler, yoksa burjuva partileriyle "kutsal ittifak" kurup, Avrupa'daki partilerin yaptığı gibi ulusal çıkarlar ve vatan-millet teraneleri altında diğer ülkelerdeki sınıf kardeşleriyle savaşmaya mı gidecekler? Rusya devrimci örgütlerinde üç tavır giderek belirginleşmeye başladı: Menşevik hareketin önemli bir kesimi, Plekhanov ve çevresindekilerle, S.R.'lerin bir kısmı iki tavır arasında bocalayıp duruyorlardı. Bunlar, "anavatanın kayıtsız koşulsuz savunulması" ve bir an önce barışın yapılması amacıyla her türlü devrimci eyleme ara vermekti. Sadece Bolşevikler, "emperyalist savaşı iç savaşa döndürelim" sloganını sürekli olarak savunup savaşın devrimle olan bağlantısını bıkmadan, usanmadan vurguladılar. Giderek gece ve gündüz gibi farklılaşan tavırlar da artık devrimci safların da gayet net ve kesin bir biçimde ayrıldığını gösteriyordu.

Rusya'daki devrimci siyasetleri karşı karşıya getiren bir diğer önemli olay da 1915 yazında kurulan "savaş endüstrisi komiteleri"ydi. Bu komitelerin amacı savaş endüstrisinin gereksinimlerine uygun bir biçimde üretimi artırmak ve böylece Çarlık bürokrasisinin işlerini sırtlamaktı. Bu örgütlerinin başını ise Duma'da "İlerici Blok"u oluşturan Anayasal Demokratlar diye bilinen legal burjuva partisi oluşturuyordu. İşçi sınıfına cazip görünmek için komitenin içinde bir de işçi gurubu oluşturmuşlardı ve böylece kendi emellerine işçi ve emekçileri de alet etmek istiyorlardı.

Bu girişimlere karşı alınacak tavır konusunda Rusya devrimci hareketi bir kez daha seçim yapmak ve kampını seçmek durumuna geldi. Sağ menşevikler hiç kayıtsız koşulsuz bu komiterde işçi sınıfının yer almasından yanaydı. Diğer devrimci hareketlerin önemli bir kesiminin Rusya örgütleri ise bu komitelere katılıp onlardan tüm Rusya çapında bir kongrenin toplanması için yararlanmaktan yanaydılar. Bolşevikler ise böyle doğrudan düşman sınıfın emellerine hizmet etmek amacıyla kurulmuş, işçi sınıfının hiçbir rolünün olmayacağı kurumlarda enerjisinin tüketilmesine karşıydılar. Her türlü kampanyadan yalnızca ve yalnızca ajitasyon ve örgütlenme amaçlarına uygun olarak ☞

yararlanılması gerektiğini savunuyorlardı. Ancak yaşam bu komitelerin seçimlerini öyle bir biçimde getirdi ki, her fırsatta işçi ve emekçiler yapılan toplantıları her türden siyasal sorunların tarışıldığı förumlar haline getiriverdiler. Emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarından tutun, patronlarla toplu sözleşme görüşmelerinde alınacak tutuma, işçilerin lojman sorunlarına kadar her konu tartışılıyordu.

1905 devrimini yaşamış olanlar için durum aslında giderek belirginleşiyordu: İşçiler bir araya gelip düzenli toplanabildikleri kendi öz forumlarını yeniden yaratma arayışı içerisindeydiler...Ve de kısa bir süre sonrada St. Petersburg kentinde bir işçi temsilcileri meclisinin kurulması fikri ortaya atıldı. Bu kez Bolşevikler bu girişimi desteklediler. Zaten grev komitelerinin olabildiğince ülke çapında kurulması için bir süreden beri çalışmalarını yoğunlaştırmışlardı, her an patlayabilecek bir devrimci dalganın göğüslenebilmesi için işçi temsilcilerinin bir meclis (sovyet) oluşturması gerektiğini savunuyorlardı.

St. Petersburg parti komitesinin hazırladığı çalışma raporlarından birine göre tabandan o kadar yoğun bir örgütlenme istemi geliyordu ki, komite bir ajitasyon kampanyası başlatıp, Rusya çapında bir işçi parlamentosu kurarak varolan burjuva kurumlarının görevlerini üstlenmesini planlıyorlardı. Özellikle genç ve deneyimi göreceli olarak az olan kadroları daha soğukkanlı ve ileriyi görerek hareket etmeye teşvik etmek de Lenin'e ve onunla birlikte 1905 devrimini yaşamış olan kadrolara kalıyordu. Ekim 1905'te Lenin'in Sovyetler konusunda savunduğu tezleri bu veriler altında okuyup değerlendirmek gerekiyor. Ancak herhalde daha 1915'de Sovyetlerin St. Petersburg'da başlayarak yeniden kurulması fikri bile Şubat 1917'de patlayacak olan devrime gidişi hızlandırıcı yönde rol oynadı.

Zaten ardarda gelen olaylar (Rasputin'in öldürülmesi, Duma'nın Çar tarafından lağvedilmesi, 1905'deki "Kanlı Pazar"ı anmak amacıyla halkın dev gösteriler örgütlenmesi vb.) da siyasal ortamın hızla kızıştığını gösteriyordu. Bu arada "Savaş Endüstirisi Komiteleri"ne katılan işçiler de giderek daha radikal tutumlar almaya başladılar. Amaçları toplu olarak bu komitelerden ayrılıp yapılarını bozmadan fabrika komitelerine dönüşmek ve tüm güçlerini birleştirmekti. Bu doğrultuda bir de bildiri yayınladılar. Çarlık polisi bildiriye imza atanların tümünü 27 Ocak 1917 gecesi tutukladı. Böylece de Şubat 1917 devriminin ilk başlangıç sinyali verilmiş oldu. ●

EKİM DEVRİMİ'NİN 80.YILI DÜNYA İŞÇİ SINIFINA KUTLU OLSUN

Ekim Devrimi'nin 80.yılı dünya işçi sınıfına ve karşı-devrim rüzgarlarının tozu dumana kattığı 1997 dünyasında Marksizm-Leninizm bayrağını elden düşürmeden yürüyenlere kutlu olsun.

Ekim Devrimi, emperyalizmin derin bir krizin dünyayı savaşın eşiğine getirdiği 1912-1917 yıllarında ağır baskılar altında çalışılarak gerçekleştirildi. Ekim Devrimi Lenin'in önderliğinde, Babuşkin gibi işçi devrimcilerinin özverili ve kahramanca savaşımıyla hazırlandı ve gerçekleşti.

Ekim Devrimi'ni hazırlayan ana etmen 20.yüzyılın başlarından itibaren Avrupa'da bir kasırga gibi esen devrimci durumdu. Devrimin örgütlü öncüsü Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi, bu devrimci durumun devrimle sonuçlanması için çalıştı. RSDIP, Lenin'in önderliğinde, Marksizmi kendisine temel taşı yaparak kavganın içinde örgütlendi.

Endüstri merkezlerinden fışkıran işçi devrimciler partiyi güçlendirmek ve milyonları devrime hazırlamak için uzun yıllar süren inançlı, sabırlı ve inatçı bir kavga verdiler. Ekim Devrimi, Babuşkin gibi işçi devrimcilerin iğneyle kuyu kazar gibi sürdürdükleri özverili çalışmalarla hazırlandı.

Ekim Devrimi'nin 80.yıldönümünde işçi sınıfı, Ekim Devrimi'ni bir adım daha ileri götürmek ve aktif yığın demokrasisini kurmak için yeni Babuşkinlere gereksinim duyuyor. Er ya da geç yüzbinlerle öne çıkacak olan Babuşkinler, kendi devletlerini bürokrasinin vesayetinden kurtaracak, bütün dünya işçilerine bayrağını dalgalandıracaktır.

Ekim Devrimi'nin 80.yıldönümünde bir kez daha anarız ki, kahraman işçi devrimci Babuşkin ve onun gibi savaşçılar, savaşımıyla Türkiye'nin işçi devrimcisine de örnektir. İşçi devrimciler, devrim için yola çıkan illegal öncüyü, Türkiye Komünist Partisi'ni yüz kat, bin kat daha güçlendireceklerdir.

Dünyanın ilk sosyalist devrimi Ekim Devrimi'nin etkisiyle doğan partimiz TKP, Ekim Devrimi'nin derslerinden yararlanmakta, geleceğin bayrağını dalganlandırmaktadır.

Yaşasın dünyada çağan Ekim devrimi!

Sevgi Derin

(Baştarafı 7. sayfada)

sanat merkezleriydi.

Sanat galerisi olarak kullanılan kültür anıtına ait evler yüzyıl önce, tanınmış bir Küba ressamının anısına yapılmış. Periodik olarak Kübalı ve yabancı ressamların resimleri bu evlerin odalarında sergileniyor ve korunuyor. Tanınmış yetişkin ressamların yanısıra, onlardan aşağı kalmayan bir sanat değerine sahip çocuk ressamların yapıtları gerçekten büyüleyiciydi. Sosyalizmin pioneer (öncü) sanatçılarıydı bunlar; onların elinde yükselecektir Küba sosyalizmi.

Yapay gölün bir koy oluşturduğu tepenin doğal yamacına, ilk antik tiyatrolar taklit edilip, yüzyılımızın çağdaş görüş, zevk anlayışla yerleştirilmiş anfi-tiyatroya hayran olmamak elde değil. 2400 seyici çimenli yamaçta taştan oturma yerlerinde suyun üstüne kurulmuş sahneyi seyrediyor. Dev bir döner sahne suda yüzen bir platform üzerinde bulunmakta. Sahnenin önündeki yüzlerce fıskıyeden fışkıran su ve buharından perde oluşmaktadır. Perde, sular kesildiğinde açılıp, fışkırdığında kapanmakta; etkileyici ses ve ışık effektleriyle seyredenleri sosyalizmin ince zevkinin düşlerinde gerçeği göstermektedir. Hayran olmamak, kendini kapıp koyvermemek elde mi?

8000 kişinin, sterepohonik ses ve 70mm.lik projektörün yansıttığı dev bir perdede film seyrettiği çimenlik açık hava sinemasında, ne yazık ki biz film seyredemedik. Ancak sinemanın programından, afişleri ya da tanıtma yazılarından öğrendiğimiz birkaç örnekten, Küba sineması hakkında kısa bilgiler geçmek istiyoruz. Bazı filmler:

1)Memorias del Subdesarallo (Gelişme Sürecinden Anılar) Yönetmen: Thomas Gutierrez Alea/Guion. Yıl: 1968 Konu: Akrabaları ülkeyi terkederken, Küba'da kalmaya karar veren bir burjuvanın, Sergio'nun öykücü. Devrim onun için bir meydan okumadır. Ve burjuva değerlerine karşıt biri olarak çözümlemesini yapar.

2) Aynı yönetmenlerin 80'li yıllarda yaptığı "Los Sohreviventes"(Geride Kalanlar) filmi de benzer bir konuyu farklı bir biçimde işlemektedir. 1959 devriminden sonra, aristokratik aileden bir kişi Küba'da kalmaya karar verir. Ancak bu devrime inandığından değil, devrimin uzun zaman yaşamayacağını düşündüğü içindir. Eski kimliğini korumak için, kendi yaşam biçiminin masumluğunu ve devrime karşı çıkmadığını, siyasetle uğraşmadığını anlatır durur...

3) Fernando Perez'in 1987'de yönettiği Calendestinos (Tehlike İçinde Yaşam) adını taşıyan bir kurgu film. Ernesto genç bir ihtilalcidir ve hapiste yatmaktadır. Orada Nereida adında silik görünümlü genç bir kadın vardır; kendisi dahil herkes ona kuşkuyla bakıyordur. Ernesto onu tanımak ister, ona yaklaşır. Kadının nezaketi ve güzelliği Ernesto'yu çeker; güvensizligini yenerek ona aşık olur. Sonra birlikte diktatörlüğe karşı savaşırlar...

Görüldüğü gibi Küba sinemasının konuları, hiç de kapitalist dünyanınkilere benzemiyor. Sosyal gerçekçi ve devrime, devrim bilincine katkıda bulunmaktadır.

Ve insancıl, sevecen ve duygu yüklüdür aynı zamanda. Herşey devrim için, herşey sosyalizm için; tiyatro da, sinema da. ●

(Baştarafı 12.sayfada)

2. Bugün Türkiye'de gerici, baskıcı, ağır anti-demokratik yanlar taşıyan bir rejim vardır. Türkiye'deki rejim üretim güçlerinin geliştiği düzey karşısında yetersiz kalmaktadır. Bu yetersizlik hem ekonomik durumda, hem yasal düzenlemelerde, hem de bu düzenlemelerin işleyişinde kendini gösterir.

Ekonomik alanda enflasyonun yükselişi, işsizlik oranının, nüfus artışıyla birlikte hızla artışı, kamu sektöründeki üretim verimsizliği, dış borçların kendisi bir yana faizlerinin bile ödenemeyecek duruma gelmiş oluşu, Türkiye devletini çıkmaza sokmuştur. (R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi Yayınları, "Faşizm ve Burjuva Demokrasisi"*)

Hukuksal alanda da sayısız sorunlar vardır:

1982 Anayasası çıplak faşizmi noktalamış ancak burjuva demokrasisini gerçekleştirebilecek bir düzeye bile ulaşamamıştır. Bu anayasanın değiştirilmesi her durumda kaçınılmazdır.

1982 Anayasası, tüm kapitalist ülkelerde olduğu gibi, "olağan dönemde" olağanüstü işleyişleri uygulama çabasındadır. Bir yandan genel oy, parti sistemi, hükümetlerin seçimle gelmesi gibi olağan işleyişlere yer verirken diğer yandan bireysel hak ve özgürlükleri büyük ölçüde sınırlandırmıştır. Uygulamada ise bunların hiçbir güvencesinin olmayışı ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin anayasada yer alışı olağan dönemde getirilmiş olağanüstü işleyişlerdir.

Yargı bağımsızlığı uygulamada sözde kalmaktadır. İnfaz mahkemelerde değil, devletin kolluk güçleri tarafından istenilen her yerde yapılmaktadır.

Güçler ayrımı gözetilmemekte, yürütmenin yasama üzerindeki egemenliği, kendi içinde parti liderlerinin egemenliği artmaktadır.

Devletin militarist-terörist yapısı öne çıkmaktadır. Bu durum MGK'nın her fırsatta her isteğini hükümete de parlamentoya da kabul ettirmesiyle açıkca görülür.

Devlet bir yandan da mafyalaştırmaktadır. Güneydoğu'da yürüttüğü savaşın faturasını ancak bu yollarla karşılayabilmektedir. Uyuşturucu kaçakçılığı, haraç alımı, faili meçhul cinayetler devletin bir kesimi eliyle düzenlenmektedir.

Bütün bunların yanısıra Türkiye'de gündemde olan bir çelişki vardır. Bu çelişki şeriat ve laiklik baş çelişkisidir.

"Şeriat-laiklik çelişkisi baş çelişki ancak şeriatçılar baş düşman değildir. **Baş düşman onları da bu düzeye getiren devlettir.**"(R.Yürükoğlu, *İşçinin Sesi,* Sayı: 455)

Bu çelişkide ne temel düşman olan devlet, ne de başarıya ulaştığında geleceğin devleti olacak olan şeratçılar desteklenmelidir.

Bir yanda devlette çıplak diktatörlüğe bir kayış varken, öte yanda halkın tepkisini göstermesinde, örgütlenmesinde sivil toplum oluşumunda bir ilerlemenin olduğu görülmektedir. Ortam devrimci ortamdır. Halkın içinde bulunduğu koşullara karşı tepkisiyle burjuva birliğin parçalanmış oluşu büyük bir kriz oluşturmuştur. Bu kriz devlet ve onun gerçek hakimi olan MGK ile halk arasındaki çelişkide somutlanır.

Karşılaşılan tüm çelişkilerde devlet temel düşmandır. Devleti alaşağı edip, erki ondan almaksızın sonul ereğe ulaşılmayacaktır. **Sınıfsal mücadelede başarıya ulaşmanın kilit noktası, varlığını sınıfların varlığından almış olan, devletin ortadan kaldırılmasıdır.** ●

Özgün Türkü

NEJAT YOLDAŞ KAVGAMIZDA, ARAMIZDA....

Bir Devrimci İçin Ağır Semai

Dr. Nejat yazıcıoğlu'na

-Ya da ağır bir türkü
o bir militandı-

Merhaba Nejat Yoldaş
O yüreği en geniş
En hareketli ova
Merhaba devrimci
Merhabalar sana

Sonbaharın demirbaşıdır hüzün
Bizim demirbaşımız acı
Sen aldırmaz
Gülerdin
Uçsuz bucaksız bozkırlarda
Yeşeren buğday tarlasıydı yüzün
Merhaba Nejat abi
Ne çok bereketliydi gülüşün

Tutuklandın
İşkencelerden geçtin
Çektiklerini anlatmaz
Gülerdin
Hedefini şaşmaz
Tüfek gibi patlardı sesin

Aşksız geçen ilkgençliğim gibi
Dehşetli kurak gitti bütün yaz
Güz yağmurlarını beklerken
Ansızın bastıran kış
Gülüşünü buza kesmiş
Gözlerimizi allak bullak etmişti
Şimdi sen bilemezsin artık
Çiçeğini son vurmuş
Saksı toprağı gibi
Kalakalmıştık

Gülerdin
Yatağını arayan
Çılgın bir nehirdi sesin
Hiç unutmadığımız yiğit oğlu
Adın dilimde ağır bir türkü
sımsıcak dostluğunu
Ve bereketli gülüşünü
Hiç unutmayacağız

Abidin Aydın

Nejat (Kazım) Yoldaşı bedenen aramızdan kaybedeli 3 yıl oluyor. 17 Kasım 1994 günü son dakikasına kadar o "bereketli gülüşünden" kalan gülümsemesini yüzünden eksik etmeyen yoldaşımız yaşamıyla, mücadelesiyle tanıyanların, tanımayanların gönlünde taht kurmuştur.

Partimizin Merkez Komtiesi ve Merkez Yürütme Bürosu görevlerinde bulunan Nejat yoldaş partinin çeşitli önemli görevlerinde de çalışmış, partinin o gün için gerektirdiği atılımı kendisini sakınmadan gerçekleştirmiştir.

Nejat yoldaş genç yaşlarından itibaren siyasi çalışmalarına başladı. Tıp öğrenimini yaparken, ülkede süren haksızlıklara karşı sessiz kalamayacağının farkına vardı. O yılların bir çok devrimcisi gibi T.İ.P.'nin örgütlülüğü altında siyasi çalışmalarına başladı. Daha sonradan yerinin TKP'de olduğuna karar verdi ve son nefesine kadar TKP'yi düşündü, çalıştı. Yoldaşımız, 56 yıllık kısa yaşamının yarısından fazlasını işçi sınıfının mücadelesine adadı ve bundan müthiş bir zevk aldı, gurur duydu.

Türkiye'de "İşçi Sağlığı" çalışmalarının kuruculuğunu yaptı. 1989'da 50 işçiyle birlikte, daha sonradan ülkenin çeşitli yerlerinde şubeleri açılan İşçi Sağlığı Derneği'ni (İSD) kurdu. Yarattığı "İşçiler Aydınlansın, Aydınlar İşçileşsin" sloganını çalıştığı her birimde uygulamaya çalıştı.

Nejat yoldaş 1 Mayıs-1978 kutlamalarındayken

Şair Abidin Aydın'ın da belirttiği gibi Nejat yoldaşın "bereketli gülüşü", yaşamı, kavgayı iliklerinde hisseden ve bundan zevk alan tavrı çok insana, yoldaşa moral verirdi. Ne Türkiye devrimci hareketinin geçirdiği dalgalanmalar, ne dünya sosyalist sisteminin çöküşü, ne de neredeyse ömrünün yarı yılından itibaren mücadele ettiği hastalığı, Onu kavgadan, neşesinden alıkoymayı, sağlayamadı.

Nejat yoldaş işçi sınıfına katkıları, partisine olan inancı ile Türkiye işçi sınıfının kalbinden silinmeyecektir. ●

DEVRİMCİ MÜCADALEDE NEDEN TEMEL DÜŞMAN DEVLETTİR?

TEMEL DÜŞMAN DEVLET

Burjuva siyaset adamları devletin varlığını çeşitli nedenlere dayandırmıştır: Tanrı, kutsal irade, hukuk gibi... Bunlara göre devlet, "kamu yararına" hizmet eder. Oysa pratikte bu "kamu yararı" ne proletaryayı, ne de geniş halk kitlelerini kapsamaktadır.

Devletin varlığını, varoluş nedenini, bilimsel bir yaklaşımla açıklayacak olursak, devletin "kamu yararına" hizmet eden bir kurum değil, egemen sınıfın sömürü aracı olduğu görülür.

Devlet, mülk sahibinin mülk edinme hakkını kutsayarak ortaya çıkmış, yalnızca sınıflar halindeki bölünmeyi değil, mülk sahibinin hiçbirşeyi olmayan sınıfı sömürme hakkını ve onun üzerindeki egemenliğini de sürdüren bir kurum olarak varlığını sürdürmüştür. Devlet, topluma dışarıdan dayatılan bir güç değildir, toplumdaki karşıt ekonomik çıkarlara sahip sınıflarla arasındaki zorunlu uzlaşmazlığın sürekli bir savaşa yol açmasını önlemek, düzeni sağlamak (ki bu düzen egemen sınıfın yararına olacak bir biçimde sağlacaktır) için toplumdan doğmuş, onun üzerinde yer alan ve ona yabancılaşan güç haline gelmiştir.

> "Devlet, sınıf karşıtlıklarının frenleme gereksiniminden doğduğuna ama aynı zamanda, bu sınıfların çatışması ortasında doğduğuna göre kural olarak en güçlü sınıfın, iktisadi bakımdan egemen olan ve bunun sayesinde, siyasal bakımdan da egemen sınıf durumuna gelen ve böylece ezilen sınıfı boyunduruk altında tutmak ve sömürmek için yeni aracılar kazanan sınıfın devletidir." (F.Engels, *Ailenin Özel Mülkiyeti ve Devletin Kökeni,* sayfa. 177)

Antik devlet, köleleri boyunduruk altında tutmak için köle sahiplerinin, feodal devlet, serf ve angaryacı köylüleri, boyunduruk altında tutmak için soyluların, modern devlet ise proletaryayı sömürmesi için burjuvazinin devleti olmuştur.

R.Yürükoğlu yoldaşın, *İşçinin Sesi*'nin 448'inci sayısındaki "*Devlet, Devrimin Kilit Konusudur*" başlıklı yazısında belirttiği gibi, Marksist devlet teorisinin üç temel fikri vardır: Bunları şöyle özetleyebiliriz:

1. Devlet diktatörlüktür: "Devlet, doğrudan güce dayanan ve hiçbir yasa ile sınırlanmayan yönetimdir." (Lenin)

Sınıflı toplumlarda sömürü, sömürünün sonucu olarak da mücadele kaçınılmazdır. İçinde baskı ve sömürü olan üretim ilişkilerini kabul ettirmek için de yaptırıma, zorlayıcı güce gerek vardır. Bu güç devlettir. Genel toplumsal işlevlerini yerine getirirken bile devletin varlığı sınıf mücadelesinin varlığına bağlıdır. Bu işlevler yönetici sınıfın çıkarları doğrultusunda yerine getirilir. Böylece egemen sınıfın egemenliğinin aracıları haline gelmişlerdir.

Devletin diktatörlük oluşu onun yasayla sınırlanamama ve doğrudan güce dayanma özellikleri taşıdığını gösterir. Devlette yasaların oluşu gerçeği yadsınamaz, ancak yasalar devletin varoluşunun dayanağı değil, toplum üzerindeki erkini kurmasının aracıdır. Devletin dayanağı sınıflar arasındaki güç dengesini sorgulamaz, değiştirmeye yönelmez ancak meşrulaştırır. Şiddet yasanın dışında değildir, yasalar tarafından düzenlenir. Bu düzenleme yapılırken de egemen sınıfın yararının sağlanması amaçlanır.

2. Devlet erki her zaman tek ve tüm bir siyasal sınıfın erkidir:

Devlet erki her zaman yalnızca bir sınıfa aynı zamanda da sınıfın bütününe ait olabilir. Üretim güçlerinin dağılımını denetleyen egemen sınıf üst yapıya da egemendir. Bu egemenliğin özünde yönetici sınıfın diktatörlüğü yatar. Marks ve Engels'e göre de "devlet yönetici sınıfın diktatörlüğüdür." Her ne kadar her dönemde burjuva sınıfının içinde başı çeken bir kesim varolmuş ise de (bu kesim bir dönem endüstri burjuvazisi idi, günümüzde tekellerdir) burjuva devleti tüm burjuvazinin devletidir.

> *Sınıfsal mücadelede başarıya ulaşmanın kilit noktası, varlığını sınıfların varlığından almış olan, devletin ortadan kaldırılmasıdır.*

Devlet sınıflar arasındaki uzlaşmaz çelişkide varlığını bulur, bu çelişkide tarafsız değildir, egemen sınıfın tarafındandır. Buradaki çelişki sömürünün temel olduğu kapitalist üretim ilişkisine dayanır. Sömürü ise bütün burjuva sınıfının sömürüsüdür, çünkü tüm burjuvazi sömürücü sınıftır.

3. Yönetici sınıfın devlet erki "devlet aygıtı"nın işlemesinde ortaya çıkar:

Burjuvazinin sınıf olarak ortak çıkarı ücretli emek sömürüsünün devamının sağlanmasıdır. Burjuvazi devlete sahip çıkmadıkça ortak çıkarını gerçekleştiremez, kendi birliği bozulur.

Devlet aygıtı burjuvazinin devlet erkinin nesnel biçimidir. Devlet işleyişi sırasında baskı aygıtını kullanır, ki bunun bir yanında polis ve ordu, diğer yanında yasalar vardır.

Diktatörlük devletin özü, demokrasi onun biçimidir. (Krallık, faşizmde olduğu gibi) Burjuva hukuk anlayışında demokrasi ve diktatörlük birbirine ters düşen iki devlet biçimidir. Bu anlayışa göre demokratik devlet diktatörlük olamaz, çünkü erkin kaynağı toplumsal egemenliktir, devlet anayasa ve/ ya da yasalara göre işler. Ancak burada açık bir çelişki görülür: Hukuk demokrasiden, demokrasi de hukukun doğurduğu yasalardan gelmektedir.

Özde bir diktatörlük olan devletin farklı koşullar altında farklı biçimleri olabilir. Olağan koşullar altında burjuva devletin biçimi burjuva demokrasisidir. Olağanüstü koşullarda çıplak diktatörlüğe de dönüşebilir.

Burjuva demokrasisi, zorunlu olarak, kendinden önceki yönetim biçimlerinden ilerlemiş durumdadır. Kapitalizm feodalizmi yıkarken yanına aldığı proletaryanın isteklerine bir ölçüde de olsa yanıt vermek zorunluluğu ve sermaye birikimi, pazarın bütünleşmesi, malların güvence altına alınması, mal dolaşımının serbestçe sağlanmasının gerekliliği karşısında toplumu, zorunlu olarak, demokratikleştirmiş ve bir takım özgürlükler getirmiştir. Bu özgürlükler sağlanırken de iki temel sorunla karşılaşmıştır:

1. Feodaliteye karşı yanına aldığı, proletaryanın haklarını sınırlama zorunluluğu. -Öyle olmasa varlığının sürmesi olanaksız olacaktı.

2. Bu sınırlamayı yaparken savaşıp egemenliği altında aldığı feodallerle bağışıklık yapma zorunluluğu.

TÜRKİYE'DE DEVLET

Türkiye'de devlet çaresizlik ve çözümsüzlük içerisindedir. Bunu iki ana nedene bağlayabiliriz: *Birincisi,* bütün az ve orta gelişmiş ülkelerde görülen genel neden. *İkincisi*, Türkiye'ye özgü olan neden.

1. *Az ve orta gelişmiş ülkelerde durum:*

Kapitalizmin işleyebilmesi için özgür kölelere, mülkiyetin dokunulmazlığına, serbest ticarete, sermaya çıkışının serbestçe sağlanmasına gereksinim vardır. Bunun sağlanması için demokratikleşme ve liberalleşme az gelişmiş ülkelerde de zorunluluktur.

Proletaryanın özgürlükleri bu ülkelerde ve ileriki dönemlerde olduğundan daha da şiddetli bir biçimde sınırlanmak zorundadır.

Feodallerle bağlaşıklık yapma zorunluğunun yerini emperyalizmle bağlaşıklık yapma zorunluluğu almıştır.

Bu öğeler dışında az ve orta gelişmiş ülkeleri diğerlerinden ayıran önemli bir fark vardır, bu ülkeler içinde bulundukları aşılamaz ekonomik bunalım yüzünden bu sorunları çözememiştir, çözememektedir. Gelişmiş ülkeler de bu sorunları kendi içerisinde çözebilmiş değildir. Onlar bu sorunu "emperyalizm" yoluyla çözebilmiştir. Azgelişmiş ülkelerde ise (birkaçı dışında) emperyalizmin kapıları sıkıca kapatılmıştır. Bu nedenle bu gibi ülkeler için açmazın tek çözümü devrimdir. Devrim gerçekleştirilemediği sürece bu ülkelerde süren yönetim biçimi ya çıplak diktatörlüktür, ya da anti-demokratik, baskıcı, yarım-yamalak bir burjuva demokrasisidir. *(Devamı 11.sayfada)*